

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Pécsi József Nádor Gimnázium és
Szakképző Iskola
2016.

TARTALOMJEGYZÉK

ÁLTALÁNOS ADATOK

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI	4
------------------------------	---

NEVELÉSI PROGRAM

1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	9
2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	13
3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	15
4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	18
5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	21
6. A MENTOR, SZAKMAI MENTOR FELADATAI	24
7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	25
8. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	30
9. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	31
10. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÉS ALKALMASSÁGI VIZSGA SZABÁLYAI, A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI	33
11. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI	41
12. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ISKOLAI TERVE	43

HELYI PROGRAM

1. AZ ISKOLA ÁLTAL VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK MEGNEVEZÉSE	45
2. A VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK ÁLTAL MEGHATÁROZOTT ÓRASZÁM FELETTI KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, A NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK TANANYAGA; A KÖTELEZŐ, A KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, ÓRASZÁMA	46
3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI, TÉRÍTÉSMENTES TANKÖNYV IGÉNYBEVÉTELE	47
4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI	52
5. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	53
6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	54
7. A VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK.....	55
8. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI.....	56
9. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI, A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI	59
10. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	67
11. A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉGI KULTÚRA MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG.....	68
12. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK.....	69
13. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	70
14. A TANULÓ ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	76
15. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK	78

SZAKMAI PROGRAM

1. AZ ISKOLA KÉPZÉSI RENDSZERE.....	81
-------------------------------------	----

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

MELLÉKLET

ÁLTALÁNOS ADATOK

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Intézmény neve:

Pécsi József Nádor Gimnázium és Szakképző Iskola

Székhelye:

7632 Pécs, Melinda utca 23.

Alapítás éve:

2008.

Az intézmény jogállása:

önálló jogi személy

Az intézmény alapítója és fenntartója, székhelye:

MIOK Észak-Kelet-Magyarországi Régió Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
3530 Miskolc, Meggyesalja utca 26.

Az intézmény székhelye és telephelyei:

Székhely: 7632 Pécs, Melinda utca 23.
Telephely: 7632 Pécs, Apáczai Csere János körtér 1.
Telephely: Fiatalokorúak Reg. Büntetés-végrehajtási Int. 7621 Pécs, Papnövelde u. 9-11.
Telephely: Kaposvári Ipartestület 7400 Kaposvár, Kossuth L. u. 14-16.

Típusa:

többcélú intézmény, összetett iskola

Az intézmény munkarendje:

nappali, esti

Az intézmény felügyeleti szerve:

Az iskola felett a szakmai és törvényességi felügyeletet a **MIOK Észak-Kelet-Magyarországi Régió Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság** gyakorolja.

Az intézmény alapfeladatai:

Székhelyen (Melinda u. 23.) – 001 feladat-ellátási hely

1. gimnáziumi nevelés-oktatás,
2. szakgimnáziumi nevelés-oktatás,
3. szakközépiskolai nevelés-oktatás,
4. szakiskolai nevelés-oktatás,
5. Köznevelési és Szakképzési Hídprogram keretében folyó nevelés-oktatás,
6. felnőttoktatás,
7. fejlesztő nevelés-oktatás,

8. a többi tanulóval együtt oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, az alábbiak szerint:

az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján

- a.) enyhe értelmi vagy beszéd fogyatékos,
- b.) egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

1. sz. telephelyen (Apáczai Cs. J. krt. 1.) – 002 feladat-ellátási hely

- 1. gimnáziumi nevelés-oktatás,
- 2. szakgimnáziumi nevelés-oktatás,
- 3. szakközépiskolai nevelés-oktatás,
- 4. szakiskolai nevelés-oktatás,
- 5. Köznevelési és Szakképzési Hídprogram keretében folyó nevelés-oktatás,
- 6. felnőttoktatás,
- 7. fejlesztő nevelés-oktatás,
- 8. a többi tanulóval együtt oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, az alábbiak szerint:
 - az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján
 - a.) enyhe értelmi vagy beszéd fogyatékos,
 - b.) egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.
- 9. felnőttképzés.

2. sz. telephelyen (Papnövelde u. 9-11.) – 003 feladat-ellátási hely

- 1. gimnáziumi nevelés-oktatás,
- 2. szakközépiskolai nevelés-oktatás,
- 3. felnőttoktatás.

3. sz. telephelyen (Kaposvár, Kossuth L. u. 14-16.)

- 1. felnőttképzés.

Az intézmény tevékenységei:

Alaptevékenység

TEÁOR osztályozás szerint:

853 Középfokú oktatás

- 8531 Általános középfokú oktatás
- 8532 Szakmai középfokú oktatás

Szakfeladati osztályozás szerint:

0922 Középfokú nevelés, oktatás

- 092211 Gimnáziumi oktatás, nevelés szakmai feladatai
- 092212 Sajátos nevelési igényű tanulók gimnáziumi nevelésének, oktatásának szakmai feladatai
- 092221 Közismereti és szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai elméleti oktatás szakmai feladatai a szakképző iskolákban

092222 Sajátos nevelési igényű tanulók közismereti és szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai elméleti oktatásának szakmai feladatai a szakképző iskolákban
092231 Szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai gyakorlati oktatás szakmai feladatai a szakképző iskolákban
092232 Sajátos nevelési igényű tanulók szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai gyakorlati oktatásának szakmai feladatai a szakképző iskolákban
092260 Gimnázium és szakképző iskola tanulóinak közismereti és szakmai elméleti oktatásával összefüggő működtetési feladatok
092270 Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

Szakmai vizsgáztatás alanyi joron az iskolarendszerű és a felnőttképzés tekintetében.

Alaptevékenységhez kapcsolódó kiegészítő tevékenységek

TEÁOR osztályozás szerint:

855 Egyéb oktatás
856 Oktatást kiegészítő tevékenység
682 Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése

Szakképzési feladatok osztályozás szerint:

092290 Iskolarendszeren kívüli ISCED 3 szintű OKJ-s képzés
0930 Középszintű követő nem felsőfokú oktatás
093010 Felsőfokú végzettségi szintet nem biztosító képzések
093020 Iskolarendszeren kívüli ISCED 4 szintű OKJ-s képzés
095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés
095030 Szakképzési és felnőttképzési támogatások
095040 Munkaerő-piaci felnőttképzéshez kapcsolódó szakmai szolgáltatások

- pedagógus szakkönyvek vásárlásának biztosítása,
- pedagógus szakvizsga és továbbképzés biztosítása,
- pedagógiai szakmai szolgáltatás igénybevételének biztosítása,
- pedagógusok minőségfejlesztési feladataihoz szükséges ellátások biztosítása,
- tanulói tankönyvellátás és kiegészítő tankönyvellátás biztosítása,
- tanulói sporttevékenységek biztosítása,
- tanulók szabadidős, kulturális és egészségfejlesztési tevékenységének biztosítása,
- tanulók képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítése,
- szakmai és informatikai fejlesztési feladatok biztosítása,
- az iskola szakmai fejlesztési feladatainak biztosítása,
- iskolai tanműhely üzemeltetése,
- tanórán kívüli foglalkozások
- iskola-egészségügyi ellátás,
- a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény hatályos rendelkezéseinek megfelelően felnőttképzési tevékenység folytatása és ahhoz kapcsolódó szolgáltatások nyújtása,
- szakmai vizsgáztatás, vállalkozási alapon külső képző intézmények részére.

A feladat ellátást szolgáló vagyon:

Székhely: 7632 Pécs, Melinda u. 23.

Hrsz: 21.201

Mérete: 2.347m² összterület

Az ingatlan tulajdonosa: Pécs MJV Önkormányzata 7621 Pécs, Széchenyi tér 1.

Telephely: 7632 Pécs, Apáczai Csere János tér 1. (Földes F. u.)

Hrsz: 23912/273

Mérete: 3.350 m² alapterület

Az ingatlan kezelője: PVV Pécsi Városüzemelési és Vagyonkezelő Zrt. 7626 Pécs, Búza tér 8.b.

Telephely: 7621 Pécs, Papnövelde u. 9-11.

Fiatakorúak Büntetés-végrehajtási Intézete

Az ingatlan kezelője: BVI 7621 Pécs, Papnövelde u. 9-11.

Telephely: 7400 Kaposvár, Kossuth L. u. 14-16.

Kaposvári Ipartestület

Az ingatlan kezelője: Kaposvári Ipartestület 7400 Kaposvár, Kossuth L. u. 14-16.

Az intézmény vagyon feletti rendelkezési joga:

A fenntartó Kft. az általa bérelt ingatlanokat térítésmentesen bocsátja az iskola rendelkezésére.

Az iskola a rendelkezésére bocsátott ingatlanokat nem jogosult elidegeníteni, megterhelni.

Az intézmény gazdálkodása:

Az intézmény önálló gazdálkodást folytat. A fenntartó által biztosított költségvetés, kiadási és bevételi előirányzatai felett az intézmény vezetője teljes jogkörrel rendelkezik.

Az intézmény vezetőjének kinevezési rendje:

Az intézményvezetőt a fenntartó ügyvezetője nevezi ki határozott időtartamra, és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.

Az intézmény képviselőjére jogosult:

Kinevezett intézményvezető, illetve az általa megbízott személy.

NEVELÉSI PROGRAM

1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

A XXI. században új kihívásokkal kell szembenéznünk. A jövő generációt oktató–nevelő intézményünk tanárai, tanulói és a partnerek (szülők, gyakorlóléhelyek, munkaerőpiac) számára fogalmazza meg a tevékenységét, hogy ezek a mindennapi munkában is irányt mutassanak.

A jövőkép meghatározója a változás állandósága. A mai társadalmakban a változás útja a tanulás, és ez nem öncélú, hanem a napi tapasztalatokkal együtt az életünk megismerésének és megértésének eszköze. Új tulajdonságokra van szükségünk, megtartva mindazt, ami múltunkból a jövőt orientáló erő és érték.

A változásokhoz a megszerzett széles bázisú általános és szakmai műveltséggel, az állandó tanulás készségével, motivációjával és képességével, rendelkező ember tud csak alkalmazkodni. Mindehhez szükséges az egyén részéről az önállóság, a kreativitás és innováció, a teljesítő- és cselekvőképesség, hogy megszerzett ismereteit megváltozott körülmények között is képes legyen alkalmazni és kiegészíteni, a folyamatos önképzés és szakmai fejlődés igénye, valamint a mobilitás és kockázatvállalás tulajdonságai.

Az egyes ember saját maga életének alakítója. Az életen át tartó személyes útkeresés önismeretet, önbizalmat, reális jövőképet, a tervezés és rendszerben gondolkodás képességét igényli.

A gazdasági-társadalmi életviszonyok gyors változásával az életvitel hagyományos formái átalakultak és egyes elemei értékvesztetté válnak. Mindennapjainkat meghatározza a globalizáció, a multinacionális vállalatok szerepe és az általuk közvetített életforma, a multikulturális kihívások az információk mennyiségi robbanása.

Ezek figyelembevételével, illetve a minőségi oktatással és készségfejlesztéssel arra törekszünk, hogy:

- az oktató-nevelő munka során tanulóink elsajátítsák az általános műveltség szilárd alapjait, melyre további tanulmányaikat, életüket építhetik,
- a tanulók képesek legyenek az önálló ismeretszerzésre, a megszerzett ismeretek alkalmazására,
- valamennyi szakmára való felkészítésben biztos szakmai alaptudást adjunk át és követeljük,
- tanulóinkat kitartó és pontos munkára neveljük,
- a szakma megtanításán túl a választott szakmát megszerettessük,
- megteremtjük a tanuláscentrikus, fegyelmezett, ugyanakkor jó hangulatú, támogató iskolai légkört,
- a fiatalokat hozzá tudjuk segíteni problémáik végiggondolásához, céljaik megfogalmazásához és az általuk megérlelt döntésekhez,
- átadjuk az európai humanista és elfogadott társadalmi értékeket (becsületesség, nyíltság, őszinteség, segítőkészség, hazafiság, lokálpatriotizmus, egészséges életmód, környezetvédelem), melyek érzelmi elfogadását, az ezekhez való igazodást és ennek megfelelő viselkedést fontosnak tartunk,
- tanulóink képesek legyenek a kulturált és értelmes életvitel kialakításához,
- ápoljuk a nemzeti és az iskolai hagyományokat.

A nevelő-oktató munka értékei

„A nevelésnek az emberi személyiség teljes kibontakoztatására, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletbentartásának megerősítésére kell irányulnia. A nevelésnek elő kell segítenie a nemzetek, valamint az összes faji és vallási csoportok közötti megértést, türelmet és barátságot, valamint az Egyesült Nemzetek által a béke fenntartásának érdekében kifejtett tevékenység kifejlődését.” (Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata)

A NAT szerint a köznevelés feladata és értéke: „a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.”

Iskolánk értékrendjében kiemelt helyen szerepel az emberközpontúság, a tanulóközpontúság. Tanulóinknak elsősorban az ember tiszteletén, megértésén, segítségén, a másság elfogadásán alapuló értékekkel kell rendelkezniük. Ugyanakkor értékként kezeljük a kezdeményezőkézséget, a döntési képességet, az innovativitást, mely tulajdonságok birtokában a tanulók képesek lesznek irányítani önálló életüket. Fontosnak tartjuk, hogy a személyiségfejlesztés eredményeképpen a tanulók maguk is részesei legyenek egy harmonikus iskolai közösségnek; magatartásukkal, szorgalmukkal képességeik szerint segítsék a nevelési célok elérését. Alapelvünk és fontos feladatunk a tanulók képességeinek és készségeinek kibontakoztatása, a tehetséges és az eltérő fejlődésű tanulók fejlesztése.

A nevelő-oktató munka céljai

- A szakiskolai és szakközépiskolai képzésben résztvevők felkészítése a munka világára, az adott szakma legfontosabb elméleti és gyakorlati követelményeinek elsajátítására.
- Az esti gimnáziumban/szakközépiskolában lehetőséget biztosítani a továbbtanulásra mindazoknak, akik korábban valamilyen oknál fogva nem szereztek érettségi bizonyítványt.
- Olyan fiatalok nevelése, akik képesek lesznek a változó társadalmi viszonyokhoz alkalmazkodni, szükség esetén aktív pályafutásuk alatt akár többször is pályát módosítani, helytállni az Európai Unióban és a globalizálódó világban.
- Képessé tenni a tanítványainkat ismereteik önálló gazdagítására, az egyéni ismeretszerzésre.
- Megértetni a tanulókkal az élethosszig tartó tanulás fontosságát.
- Fontosnak tartjuk a jelen gazdasági és társadalmi környezet elvárásainak megfelelő idegen nyelvi, informatikai tudás, valamint szóbeli és írásbeli kommunikációs képesség fejlesztését, melyek az iskolánkban indított képzések mindegyikénél kiemelt jelentőséggel bírnak.

A nevelő-oktató munka feladatai

- Nyújtsunk szilárd alapismereteket és ezekhez reális követelményrendszert építsünk ki.
- Az intézmény egészére érvényes követelményrendszer felállítása, ezen követelmények folyamatos, egységes és következetes betartása, betartatása. Figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat, az egyéni haladási különbségeket és a jogszabályozási hátteret.
- Az ismeretek megszerzése mellett oldott légkörű foglalkozások (pl.: szakmai kompetenciafejlesztés) biztosításával fejlesszük a képességeket.
- A szakmai innovációnak teret engedő korszerű tanítási gyakorlat és a tudásra motivált helyes tanulási módszerek elsajátításával alakítsuk ki az alapvető, a továbbtanuláshoz, munkavállaláshoz szükséges jártasságokat, készségeket és képességeket.

- A tanulás és a munka megszerettetésével biztosítsunk olyan gyermekközpontú képzést, amely lehetővé teszi az egyén számára, hogy a társadalom hasznos tagja legyen. Ugyanakkor segítse egyéni céljai, elképzelései megvalósítását, saját személyiségének ideális fejlődését.
- A pedagógiai programban és a helyi tantervben az intézményszintű szakmai autonómia fejlesztésével korszerűsítsük az oktató-nevelőmunkát.
- A társadalmi munka értékének növelésével az alapvető iskolai és társadalmi szokások megtanításával, a hajlam fejlesztésével és gyakoroltatásával neveljük igényes magatartásra és a környezetkultúra gazdagítására.
- Alakítsunk és fejlesszünk ki tanítványainkban közösségépítő személyiségjegyeket. Példaként kell kezelni a szocializációra, a kezdeményezésre, a kreativitásra képes egyéneket. Bővíteni kell az ezen emberi értékek kialakítására tett kezdeményezések számát, az ebbe bevonhatók körét, és az ezt segítő eszközöket.
- Olyan élettereket kell kialakítani, mely helyet ad és formálja a tanulóknak az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáit és helyes formáit. Feladatunk biztosítani a diákok szervezett megnyilvánulási módjait, eszközeit. (diákönkormányzat, iskolaújság, iskolarádió, iskolai rendezvények)
- Feladat a nemzeti és európai értékek közvetítése, valamint a nemzeti kulturális örökségének ápolása.
- Kialakítandó a tanulóknak az egészséges életmód, a helyes életvitel iránti igény. Biztonságos és egészséges környezet megteremtésével tudatosítani kell ennek fontosságát. (Tiszta, világos, tantermek, díszített folyosók, higiénikus kiszolgáló helyiségek.)
- Az oktatás és a nevelés elvárásaiban szükséges biztosítani a fokozatosság elvét és gyakorlatát.
- Tehetség gondozás. Iskolai tanulmányi-, sport- ügyességi-, műveltségi vetélkedők szervezése, a tanulók felkészítése helyi, regionális és országos versenyekre, pályázatokon való részvétel.
- Az iskola tradícióira alapozva az új törekvések, rendezvények támogatása. Az iskola jó hírnevének megőrzése.
- Nemzetközi kapcsolatok kiépítése.

A nevelő-oktató munka eszközei-eljárásai

Az iskola oktatási-nevelési programjainak céljai, megfogalmazott elvárásai csak a mindennapi munkában helyesen megválasztott, következetesen alkalmazott és a célok megvalósítására alkalmas eszközök és módszerek használatával valósíthatók meg.

Nevelő-oktató munkánk során a kitűzött célok elérése érdekében előnyben részesítjük azokat a módszereket, amelyek fokozzák a tanulók tanórai tevékenységét (tanulócentrikus oktatás), és amelyek alkalmazkodnak a tanulók eltérő képességeihez, változó előképzettségükhöz (differenciált oktatás).

A felsorolt módszerek aktivizáló hatása és hatékonysága változik, az alkalmazott módszer megválasztásában ezt a tényt pedagógusaink figyelembe veszik, alkalmazásuk a mindenkori szakmai autonómia részét képezi:

- előadás
- magyarázat
- elbeszélés
- megbeszélés
- vita
- tanulói kiselőadás
- szemléltetés
- kísérlet

- megfigyelések
- ellenőrzés
- szerepjáték és játék
- frontális osztálymunka
- projekt módszer
- kooperatív módszerek (csoportmunka, páros munka)
- a tanulók öntevékeny munkaformái

A célok elérését a következő tanulás szervezési eljárásokkal segítjük:

- **csoportbontás**
- **tanulmányi-, sport-, és egyéb szakmai versenyek**
Az önbizalom és a vállalkozó szellem erősítése érdekében szorgalmazzuk és támogatjuk tanulóink részvételét a különböző szintű tanulmányi-, sport-, és egyéb szakmai versenyeken.
- **meghívott előadók**
Elsősorban osztályfőnöki órák keretében, másodsorban iskolai rendezvények alkalmával meghívott előadók segítségével felvilágosító, ill. megelőző előadásokat szervezünk több témakörben.

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A helyi tanterveket is magában foglaló nevelési terv alapja olyan közös gondolkodást kíván az iskolafenntartó és az iskolahasználó részéről, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban. Figyelembe kell venni ugyanakkor, hogy az oktatás-nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet számos egyéb fóruma is, valamint számolnunk kell azzal, hogy a különböző személyiség-komponensek azonos intenzitású fejlesztésére a nevelés nem vállalkozhat. Éppen ezért nevelési programunk összeállításakor az alábbi feladatokat emeljük ki a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendők közül:

Az értelmi nevelés területén

- Feladatunk a tanulók érdeklődésének, felfedezési és alkotási vágyának felkeltése, a tanulási képesség fejlesztése (módszerek, rendszeresség, kitartásra nevelés), a tanulás értelmére történő rávilágítás (továbbtanulás, szakmatanulás, munkába állás), az egyéni képességek felmérése (alapvető hiányosságok pótlása).
- A reális énkép kialakítása, az önismeret fejlesztése.
- Kiemelt fontosságú a pályaorientáció, mely a későbbi szakma-, munkavállalást segíti.

A szociális nevelés területén

- Pozitív szociális szokások kialakítása (átlátható magatartási szabályok, kiszámítható, következetes elvárások segítségével).
- Pozitív szociális viselkedésformák kialakítása (részben a pozitív viselkedésminták bemutatásával - személyes példamutatás, részben a negatív, antiszociális minták csökkentésével).
- Szociális ismeretek bővítése (képességfejlesztő gyakorlatokkal, helyzetek megoldásával).
- A tanulók szociális értékrendjének fejlesztése (kötődés, csoportképzés, párkapcsolatok)
- A családi szocializációból fakadó hiányok pótlása.
- A szociális kommunikáció verbális és nonverbális elemeinek fejlesztése, pozitív érzelmi légkör kialakítása az osztályokban, amely a diákok biztonságérzetét növeli.
- A segítőkészség fejlesztése.
- Az együttműködési képesség, kreativitás fejlesztése (team-munka, iskolai versenyeken, rendezvényeken, pályázatokon való részvétel).

Mindezekkel összhangban fontosnak tartjuk az olyan iskolai légkör, közösség megteremtését, amelyben a tanuló megtapasztalhatja a csoporthoz tartozás előnyeit, a megértés, az együttérzés, az odafigyelés jótékony hatását.

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén

- Az egészségtudatos életmód ismérveinek megismertetése (egészségvédőnap).
- A rekreáció képességének fejlesztése (sport-, szabadidőnap, kirándulások).
- A problémamegoldó képesség fejlesztése.
- A kompromisszum, konfliktuskezelés, vélemények, érvek kifejtésének megvédésének képességét fejlesztő technikák megismertetése.
- A tárgyalástechnika, vitakultúra, a döntéshozatal képességének fejlesztése.
- A tanuló önbizalmának, kitartásának fejlesztése.
- A viselkedéskultúra fejlesztése.
- A demokrácia gyakorlásához szükséges képességek fejlesztése, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartásának elfogadtatása.
- A kulturális értékek megbecsülése.

Az általunk megfogalmazott komplex személyiségfejlesztés akkor éri el célját, ha a nevelés valamennyi színterén (tanórai nevelés, tanórán kívüli nevelés, iskolán kívüli nevelés) sikerül megvalósítani.

3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Nevelésünkben különös hangsúlyt kap, hogy az iskola alakítsa ki az igényt a tanulóiban az egészséges életmód iránt. Tudatosítanunk kell, hogy az egészség érték, annak megóvása minden ember elemi érdeke és legfőbb feladata.

Célunk, hogy elősegítsük a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék tagjaként képesek legyenek arra, hogy folyamatosan nyomon kövessék saját egészségi állapotukat, érzékeljék a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat, és ez által képessé váljanak az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. A fizikai és szellemi jól-lét állapotának elérése érdekében az egyénnek képesnek kell lennie arra, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségleteihez vezető, egészségét védő, és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzék vagy alkalmazkodjék ahhoz.

Egészségnevelési feladatok

Személyi higiéniére nevelés

- általános testápolás,
- egészséges öltözködés,
- fogápolás,
- serdülőkori higiénés problémák.

A környezet higiéniére nevelés

- a közvetlen tanulói környezet, az iskola higiéniéje,
- a lakás, a lakókörnyezet higiéniéje,
- a város higiéniéje.

Egészséges táplálkozásra nevelés

- A táplálkozás-élettani optimumra törekvés ösztönzése.
- A korszerű táplálkozástechnika megismertetése.
- A táplálkozás napi és évszakos ritmusának tudatosítása.
- Megfelelő étkezési szokások kialakítására nevelés: az étkezések higiéniája, az étkezések esztétikája, az étkezések társas jellege.
- Különböző csoportok eltérő táplálkozási sajátosságainak megismertetése.

Egészséges mozgásfejlődés biztosítása

- A rendszeres testmozgás, testedzés iránti igény felkeltése.
- A sportolás szükségletté tétele.
- A mozgás esztétikumának, örömszerző funkcióinak felismertetése.
- Erőnlét, terheléstűrés, fittség, állóképesség egyéni fejlesztése.

Balesetmegelőzésre, betegségek elkerülésére, az egészség megóvására nevelés

- Felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elkerülésére: az iskolában, a háztartásban, a közlekedésben.
- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés.
- A szűrővizsgálatok, a prevenció jelentőségének megismertetése.

Mentálhigiéné, krízisprevenció

- A lelki egészség megóvására nevelés.
- A perszonalizációs és szocializációs folyamatok segítése.
- A problémamegoldó, konfliktuskezelő, konfrontációtűrő-képesség fejlesztése.

- A pozitív jövőkép kialakulásának támogatása.

Függőséghez vezető szokások megelőzésére nevelés

- A függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismertetése.
- Az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés.

Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés

- Folyamatos, reális önismeretre nevelés.
- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése.
- Elfogadó, toleráns magatartásra nevelés.
- Felelős, örömteli párkapcsolatok kialakítására nevelés.

Családi életre, társsá, szülővé nevelés

- A nemi szerepvállalásra való felkészítés.
- Családtervezésre, gyermekgondozásra, gyermeknevelésre való felkészítés.
- A család harmonikus életvitelének megtervezésére, megszervezésére való felkészítés.
- A családi szerepek megélésére való nevelés.
- Harmonikus életvitel megteremtésének képességére való nevelés.

Az egészségnevelés színterei

Tanórák

- **Testnevelésórákon:** évente mérjük a tanulók fizikai állapotát, felkészültségét és teljesítményét. A mérések eredményeit a testnevelőkön kívül megismerik az osztályfőnökök, valamint az iskolai védőnő is.
- **Osztályfőnöki órákon:** egészségnevelési témát dolgozunk fel osztályonként, ennek során kiemelt fontosságú a testi egészség mellett a lelki egészség is.

A testi egészségre neveléshez kapcsolódó kiemelt témakörök:

- az egészséges táplálkozás,
- a dohányzás,
- az alkohol és a drog,
- a rákprevenció,
- a szexualitás és az AIDS.

A lelki egészségre nevelést a helyi tanterv szerint elsősorban az osztályfőnöki órák szolgálják. Ezen a területen kiemelt témakörök:

- a konfliktuskezelés,
- az önismeret,
- a stresszkezelés,
- a döntéshozás, pozitív döntéshozás.
- **Biológia/Természetismeret órákon:** a tantárgy emberismeret anyagrésze kapcsolódik az osztályfőnöki órák témáihoz.

Tanórán kívül

- A testi egészségre nevelés érdekében évente több alkalommal szervezünk sport-, ill. szabadidőnapot, valamint egészségvédő napot.
- Támogatjuk és elősegítjük a sportegyesületekben végzett munkájukat.
- Osztálykirándulások alkalmával az egészséges életre nevelés kiemelt hangsúllyal szerepel.
- A lelki egészségre nevelés érdekében nem hiányozhatnak a kulturális programok (pl.: színházlátogatások, kiállítások) sem.

Az egészségügyi felügyelet és ellátások rendje

A tanulók rendszeres egészségügyi felügyelete és ellátása érdekében az iskola fenntartója megállapodást köt iskolaorvosi teendők ellátására.

Az iskolaorvos és az iskolai védőnő munkáját a megállapodásnak megfelelően végzi, a tanulók egészségügyi ellátását az orvos és a védőnő az igazgatóval egyeztetett rend szerint folytatja.

Az iskolaorvossal, iskolai védőnővel egyeztetett időpontokban kerül sor a szükséges szűrővizsgálatokra, először beiratkozáskor, majd a tanév során folyamatosan.

Az osztályfőnökök tanévenként egy alkalommal fogászati rendelésre kísérik tanítványaikat.

Az egészségneveléssel kapcsolatos további feladatok és tevékenységi formák

Az egészségnevelésben résztvevők

- a vezetők,
- az osztályfőnökök,
- a tanárok, szaktanárok,
- a tanulók,
- a szülők,
- az iskola adminisztratív és technikai dolgozói,
- az iskolabüfét üzemeltetők,
- az iskolaorvos, a védőnő, iskolafogorvos,
- külső meghívott szakemberek, előadók,
- szakintézmények.

4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Az iskolai nevelés legfőbb célja az egyén minél szélesebb körben történő fejlesztése, felkészítése az életre. Az egyén fejlődése azonban szorosan összefügg és nem választható el a közösségtől, a közösségi nevelésről.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot megteremti. Az iskola közvetíti mindazokat az értékeket és követelményeket, melyeket a tanulók az iskola közösségében elsajátítanak, s felnőttként társadalmi gyakorlatként alkalmazni tudnak.

A közösség és az egyén egyszerre forrása és tárgya a nevelő hatásoknak. A közösségi és egyéni bánásmód egységének, dinamikus egyensúlyának kialakítása és fenntartása alapvető fontosságú pedagógiai követelmény, mely meghatározott társadalmi feladatot teljesít. Az egyéni kezdeményezés feltétele a közösség megújulásának.

A közösségfejlesztés céljai:

- a társaság, a közösség iránti igény kielégítése,
- az együttélés, az együttműködés adott formáinak, lehetőségeinek megteremtése, folytonos megújítása,
- az egyezségekre való törekvésnek és a megoldáskeresés képességének kialakítása kellő felelősségtudattal,
- mások véleményének meghallgatására való nevelés,
- a többség akaratának elfogadására nevelés,
- elfogadó és segítőkész magatartás sérültekkel, fogyatékosokkal, a másság tiszteletben tartása: más emberek világnézeti, vallási nézeteinek elfogadása, másságának tiszteletben tartása.

A közösségformálás feladatai:

- a pedagógus és tanuló kölcsönös, bizalom teli viszonyának kialakítása,
- a pedagógus számoljon a nevelő hatás befogadásának életkori, fejlettségbeli lehetőségeivel, korlátaival,
- a nevelő szándék pedagógiaileg megalapozott, konkrét legyen, a nevelési eljárás igazodjék a megértett konkrét körülményekhez,
- a tanuló önértékelő képességének fejlesztése, a nevelésbe való aktív bekapcsolódása révén,
- a nevelő hatásnak rendszerszerűnek és egymásra épülőnek kell lennie.

A közösségfejlesztés szinterei, szereplői:

- az iskola egésze,
- az egyes osztályok, osztályközösségek,
- osztályfőnök,
- diákönkormányzat,
- iskolaújság,
- iskolai rendezvények,
- tanórán kívüli programok,
- kulturális és közművelődési programok.

Az osztályközösség

A tanuló fejlődésének meghatározó tényezői a családban elsajátított szokásokon, morális tényezőkön túl a baráti körben kialakított emberi kapcsolatok és értékrendek. Az osztályközösség formális csoportot alkot, vagyis hivatalos, szervezett keretben működik. A szervezett működést biztosítják a

tanárok-, tanulók jogai, kötelezettségei és feladatai vagy például a házirend. Fontos jellemzője, hogy segíti az autonóm társadalmi személyiség kialakulását. Az osztályközösség a középiskolában mára sok alapismerettel, szokással, szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége, ahol a meglévő életszemléletet kell formálni és továbbfejleszteni. Ebben nagy a szerepe a közösségnek, a kortársak egymásra hatásának. Mivel a tanuló idejének nagyobbik részét az osztályközösségben tölti, nagyon meghatározó annak légköre, szellemisége, hatása, a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszere, viselkedési formái.

Az osztályközösség feladatai:

- valamennyi tanuló pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékek felismerése,
- egymás tiszteletben tartása,
- egymás segítése a tanulásban és az egyéni vagy beilleszkedési problémákban,
- a másság elfogadása, tolerancia,
- társaik segítése, támogatása gondjaik, problémáik megoldásában,
- mások gondjainak, nehézségeinek felismerése,
- a különböző településekről, iskolákból, különböző anyagi helyzetű, felkészültségű, világnézetű, erkölcsi normájú családokból érkező tanulók ismerjék meg egymást és az iskola elvárásait, a velük szemben támasztott követelményeket,
- fokozott bekapcsolódás az iskolaközösség munkájába, hagyományok ápolása, fejlesztése, gyarapítása,
- felelősen döntenek meghozatala az osztály egészét érintő kérdésekben.

Az osztályfőnök

A tanulók iskolai szocializációjában és nevelésében az tud nagy szerepet játszani, aki az iskolában tartósabb és személyesebb kapcsolatban van velük. Az adott osztályban tanító tanárokkal ugyan tartós kapcsolatban állnak, de a tanórai keret nem sok lehetőséget biztosít a személyességre. Az osztályfőnök viszont az a személy, aki feladatköréből adódóan közelebről ismeri osztályának tagjait, direkt és indirekt irányítással képes a közösség formálására.

A diákönkormányzat

A tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőitére diákönkormányzatot hozhatnak létre, melynek tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzatok a tanulók önrányító, önszervező közösségei, melynek keretében a segítő pedagógussal együtt fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

A diákönkormányzat tagsági viszonya önkéntes, célirányos tevékenységéhez szervezetszervezésre van szüksége. Demokratikus úton választja képviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására és határozathozatalra.

A diákönkormányzat feladatai:

- olyan kollektív érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, melyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése, a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése (pl.: osztályközösségek által vállalt ünnepélyek, megemlékezések megszervezése),
- a közösség iránti felelősségtudat kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire.

Iskolai rendezvények

Az iskola hagyományainak ápolása, fejlesztése, új hagyományok megteremtése, valamint az iskola jó hírvének megőrzése a közösség minden tagjának joga és kötelessége. A különböző ünnepek, megemlékezések a tanulók nemzeti identitástudatának fejlesztéséhez, a hazaszeretet mélyítéséhez, az egymás iránt érzett tisztelethez, megbecsüléshez, a közösségformáláshoz, csapatépítéshez nagyban hozzájárulnak.

Intézményünk hagyományai, ünnepei, rendezvényei:

- nemzeti ünnepekről való megemlékezés,
- iskolaújság szerkesztése,
- iskolarádió működtetése,
- tanévnnyitó-, tanévvzáró ünnepség,
- szalagavató,
- ballagás,
- karácsonyi-, gyereknapj játszóház,
- sport-, szabadidőnap,
- egészségvédő nap,
- József Nádor Napok,
- szakmacsoportos helyi, nemzetközi versenyek,
- osztályrendezvények (osztály karácsony, osztálykirándulás),
- színházlátogatás,
- egyéb aktuális alkalmakhoz, rendezvényekhez való csatlakozás.

5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A 2011. évi CXCV. tv. a nemzeti köznevelésről az alábbiak szerint fogalmazza meg a pedagógus feladatait:

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy:

- gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szóvegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy:

- személyét, mint a pedagógusközösség tagját megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák, nevelői, oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- a pedagógiai program alapján az ismereteket, a tananyagot, a nevelés-oktatás módszereit megválassza,

- a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket,
- saját világnézete és értékrendje szerint végezze nevelő, oktató munkáját, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítené vagy készítené a gyermeket, tanulót,
- hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez, intézményi és fenntartói információkhoz,
- a nevelőtestület tagjaként részt vegyen a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjának megalkotásában, elfogadásában és értékelésében, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat,
- szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítsa, részt vegyen a köznevelési rendszer működtetésével, ellenőrzésével kapcsolatos megyei és országos feladatokban, pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkában,
- szakmai egyesületek tagjaként vagy képviselőjeként részt vegyen helyi, regionális és országos közneveléssel foglalkozó testületek munkájában,
- az iskola könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges tankönyveket, tanári segédkönyveket, az intézmény SZMSZ-ében meghatározottak szerinti informatikai eszközöket,
- az állami szervek és a helyi önkormányzatok által fenntartott könyvtárakat, muzeális intézményeket és más kiállító termeket, színházakat jogszabályban meghatározott kedvezményekre való jogosultságát igazoló pedagógusigazolvánnyal látogassa,
- az oktatási jogok biztosához forduljon.

Az osztályfőnöki munka tartalma

A tanulók iskolai szocializációjában és nevelésében az tud nagy szerepet játszani, aki az iskolában tartósabb és személyesebb kapcsolatban van velük. Az adott osztályban tanító tanárokkal ugyan tartós kapcsolatban állnak, de a tanórai keret nem sok lehetőséget biztosít a személyességre. Az osztályfőnök viszont az a személy, aki feladatköréből adódóan közelebről ismeri osztályának tagjait, direkt és indirekt irányítással képes a közösség formálására.

Az osztályfőnöki munkát az alábbiak jellemzik:

- komplex, átfogó: a tanuló egész személyiségére irányuló tevékenység,
- differenciált: a személyiség és a közösség fejlesztése folyamán individualizált követelményeket támogató tevékenység,
- rugalmas: nincs előírható, részleteiben megtervezhető tananyaga; ellátása lényegesen több spontaneitást, rugalmasságot, igényelő tevékenységet.

Az osztályfőnök feladatai

1. Neveléssel kapcsolatos feladatok:

- a tanulók személyiségének alakítása,
- a közösségi élet kialakulásának elősegítése,
- a tanulók otthoni körülményeinek megismerése,
- a tanulók egyéni problémáinak megismerése,
- kirándulások és szabadidős programok szervezése.

2. Adminisztratív feladatok:

- az osztállyal kapcsolatos adminisztráció ellátása,
- a mulasztások számontartása,
- fegyelmi büntetés kiosztása,
- az igazgató intézkedéseinek végrehajtása,
- a tanulók ülésrendjének kijelölése,

- a fegyelem biztosítása.

3. Tanulást segítő feladatok:

- a tehetséges gyerekek differenciált fejlesztése,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók nyilvántartása, segítése,
- a lemaradók felzárkóztatása,
- a tanulók tanulmányi előmenetelének segítése.

4. Az iskola életéhez kötődő közvetítő feladatok:

- az osztály és a tanárok közötti viszony koordinálása,
- rendszeres konzultáció az osztályban tanító tanárokkal,
- a tanulók érdekeinek képviselete az iskola előtt.

5. Tájékoztatási feladatok:

- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel,
- a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai előremenetekéről,
- a szülők tájékoztatása aktuális iskolai ügyekről,
- a tanulók tájékoztatása iskolai ügyekről,
- kapcsolattartás és tájékoztatás külső intézményekkel, szervekkel.

6. A MENTOR, SZAKMAI MENTOR FELADATAI

Iskolánkban a pedagógus végzettséggel, szakoktatói végzettséggel vagy legalább két év pedagógus munkakörben szerzett gyakorlattal nem rendelkező, szakmai elméleti, gyakorlati tárgyat oktató szakember munkáját mentor/szakmai mentor segíti és értékeli.

A mentort az intézmény vezetője jelöli ki a legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógusok közül.

A mentor elősegíti a pedagógus szervezetbe történő beilleszkedését, támogatja a gyakornokot a vonatkozó jogszabályok, intézményi alapdokumentumok, szabályzatok megismerésében, értelmezésében, a pedagógiai-módszertani feladatok gyakorlati megvalósításában.

A mentor a gyakornokkal egyeztetve –félévekre lebontva– elkészíti a gyakornoki munkatervet, amelyben közösen meghatározzák az adott félévre vonatkozó célokat és a hozzájuk rendelt tevékenységeket.

A mentor szükség szerint, de negyedévenként legalább egy, legfeljebb négy alkalommal látogatja a gyakornok tanítási óráját, és ezt követően óramegbeszélést tart, továbbá, amennyiben a gyakornok igényli, hetente konzultációs lehetőséget biztosít számára. Az óralátogatást a szakmai segítő a haladási, mulasztási naplójában aláírásával jelöli.

A mentor –a gyakornok önértékelésével összevetve– legalább félévente írásban értékeli a gyakornok tevékenységét, és az értékelést átadja az intézményvezetőnek és a gyakornoknak.

7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

7.1. Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igényű tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai ellátásban részesüljön. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

A sajátos nevelési igényű tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek:

- az iskolai nevelés-oktatáshoz, fejlesztő neveléshez, fejlesztő nevelés-oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szakirányú végzettségű gyógypedagógus,
- a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv,
- a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása.

Intézményünkben a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelés-oktatása, a többi tanulóval együtt, azonos osztályban történik, valamint a 2016/2017-es tanévtől az új típusú szakiskolai nevelés-oktatás speciális kerettantervek alapján is megkezdődött. Az iskola minden tanévben nyilvánosságra hozza, hogy milyen sajátos nevelési igényű tanulók felvételére, nevelésére-oktatására alkalmas. A felvételi során benyújtott dokumentumok elbírálásában gyógypedagógus áll rendelkezésre.

Az iskola feladata, hogy:

- a sajátos nevelési igényű tanulókat igény szerint ellássa, részükre gyógypedagógiai ellátást, pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozást biztosítson,
- a sajátos nevelési igényből eredő hiányokat, a sérült funkciókat fejlessze, lehetőség szerint helyreállítsa; újakat alakítson ki, valamint a meglévő ép funkciókat előtérbe helyezze,
- előtérbe helyezze azon egyéni tulajdonságokat, képességeket, amelyek az egyéni sikerek eléréséhez szükségesek,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanuló fejlesztését komplex egészként kezelje (szülők, pedagógusok, gyógypedagógus, külső szakértők bevonása),
- a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés során kiemelt figyelmet fordítson az esetlegesen a sajátos nevelési igény miatt háttérbe szorult, zárkózott tanulóakra, a közösséget (osztály- vagy iskola) tegye alkalmassá és képessé a másság elfogadására és befogadására.

A gyógypedagógus feladata, hogy:

- a sajátos nevelési igény, valamint a szakértői bizottság által meghatározottak függvényében megszervezze a foglalkozásokat,
- a foglalkozásokhoz speciális tantervet, egyéni fejlesztési tervet készítson,
- dokumentálja a foglalkozásokat,
- teljes körű tájékoztatást adjon mind az osztályfőnöknek, mind pedig a sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató pedagógusoknak,
- együttműködjön a pedagógusokkal, konzultációt biztosítson számukra, ahol tapasztalataikat, véleményüket megbeszélhetik,
- segítséget nyújtson a tantárgyi felmentésekkel kapcsolatos döntéshozatalban,

- intézze a szükséges felülvizsgálatokat.

A pedagógus feladata, hogy:

- toleráns, empátikus magatartást tanúsítson,
- alkalmazkodjon az eltérő képességekhez,
- vegye figyelembe a tananyag-feldolgozásnál az egyes sajátos nevelési igényeket,
- ezek alapján egyéni haladást, pedagógiai módszereket biztosítson és alkalmazzon,
- vegye figyelembe a szakértői véleményben szereplő javaslatokat,
- alternatívákat keressen a problémák megoldásához,
- az értékelésnél helyezze előtérbe a pozitív megerősítést,
- konzultáljon, szükség szerint, az osztályfőnökkel, az osztályban tanító pedagógusokkal és a gyógypedagógussal.

7.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési nehézségekkel küzdő tanulók a diákok többségéhez képest szembetűnően eltérő magatartással, értékrenddel, általában eltérő anyagi háttérrel és nagy többségben hátrányos helyzetű családi háttérrel kerülnek az iskolába. Az iskolai követelményrendszer és a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializált gyermekek összetalálkozása egy sor tipikus nehézséget hoz felszínre.

A beilleszkedési nehézségek szinterei:

- beilleszkedési nehézség az osztályközösségbe,
- beilleszkedési nehézség az iskola követelményrendszerébe.

A problémát kiváltó tényezők fő csoportjai:

- egészségügyi okok,
- a család hátrányos helyzete,
- a család érték közvetítő sajátosságai,
- külső környezeti hatások.

Beilleszkedési nehézség az osztályközösségbe

Leginkább a társak elutasító magatartása miatt következik be, melynek hátterében a már fent említett kiváltó tényezők állnak (pl.: öltözködés, testalkat stb.) Ennek következtében a tanuló elkülönül, magányos lesz, szorongóvá, esetleg depresszióssá válik, melynek tapasztalható jelei, a teljesítményromlás, a hangulati ingadozás, az igazolatlan hiányzások, esetleg deviáns csoportokhoz való csapódás.

Az ilyen jellegű nehézségek megoldásában nagy szerepe van az osztályfőnöknek, aki az osztállyal, az érintett tanulóval, illetve a szülőkkel való beszélgetések során sokat javíthat a kialakult helyzeten. Indokolt esetben segítséget kérhet szakemberektől (pl.: iskolaorvos, védőnő).

Beilleszkedési nehézség az iskolai követelményrendszerbe

A tanuló nem tud az iskolai követelményeknek megfelelni, sokszor még az alapszintet sem tudja teljesíteni, ennek következtében több tárgyból bukik, kudarcélményei lesznek. Hátterében a megfelelő előképzettség hiánya, a tanulói/szülői érdektelenség vagy tanulási és/vagy részképességbeli zavarok (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia) állhatnak.

A megoldáshoz elengedhetetlen a felmerülő probléma háttérében álló okok feltárása, mely elsősorban az osztályfőnök, másodsorban pedig a szaktanár feladata. Itt is megoldás lehet a tanulóval, szülővel, esetlegesen szakemberekkel történő konzultáció (tanulási és/vagy részképességbeli zavarok esetén a Nevelési Tanácsadó szakembereinek segítségül hívása).

Összegezve fontos, hogy az osztályban tanító szaktanárok a beilleszkedést segítő tevékenységet egymással és az osztályfőnökkel együttműködve végezzék. A félévi, tanév végi konferenciák, az eseti "rész-nevelőtestületi" értekezletek - melyen az osztályban tanító szaktanárok vesznek részt - azok a fórumok, amelyeken ezekről a problémás tanulókról, a velük kapcsolatos teendőkről részletesen szó esik.

A szaktanároknak a tanítási órán több lehetőséget kell adniuk az ilyen tanulók szóbeli megnyilatkozására. Az értékelés legyen korrekt, kiemelve a felelet pozitív oldalát. Fontos, hogy a tanuló társaival együtt érezze, hogy munkájának van értelme, értéke. Ez sokat segít a csendes, visszahúzó, nehezen megnyíló és kapcsolatot nehezen teremtő tanulóknak.

Az osztályfőnök feladata elsősorban - a szaktanárok segítségére támaszkodva - az ilyen gondokkal küszködő tanulók felismerése. Az osztályfőnök kötelessége, hogy az ilyen tanulók szüleit tájékoztassa a felmerült nehézségekről, hiszen ezek a magatartási problémák gyakran, mint kompenzáció, vagy mint pótcselekvés jelennek meg az iskolában. Ilyen esetekben a szülővel együttműködve kell kideríteni a viselkedés okát.

A magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Napjainkban egyre nő az úgynevezett nehezen kezelhető tanulók száma, akik fegyelmezetlenségükkel zavarják az órát tartó tanárok munkáját, akadályozzák a követelményeket elsajátítani kívánó társaik előrehaladását. Ennek oka leginkább a családi háttérben keresendő (pl.: elvált szülők, nevelőszülők, gyermekotthon, agresszív szülői magatartást stb.), ritkább esetben egyszerűen a társak közül való kitűnés a zavar oka, mellyel a tanuló azt akarja elérni, hogy társai, esetenként a felnőttek is, így nézzenek fel rá.

Az osztályfőnökkel, az ifjúságvédelmi felelőssel, esetleg védőnővel való beszélgetések is tompíthatják a tanuló fegyelmezetlen magatartását. Komolyabb esetben egy fegyelmi eljárás során hozott határozat változtathatja meg a tanuló magatartását, hiszen ilyenkor már a szülő is rádöbben, hogy gyermekének az utolsó esélyt adtuk meg az iskolában maradáshoz. A legsúlyosabb esetekben célszerű a tanulót szakemberhez irányítani (Gyermek-ideggondozó és a Nevelési Tanácsadó, melynek feladata a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő gyermek problémáinak feltárása, szakvélemény készítése és a gyermek rehabilitációs célú foglalkoztatása).

7.3. Kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A tehetség kibontakoztatásának a család mellett az iskola a legfontosabb területe. A pedagógusok szerepe ebben a folyamatban is meghatározó. Döntő fontosságú a tehetség felismerése, kiindulási szintjének és a végcélnek a helyes meghatározása; a két végpont között fontos a tudatos, kitartó tanulá irányítás, folyamatos külső és belső motiváció mellett. Lényeges szempont a tanulók valamilyen szintű megmérettetése és lehetőség szerint sikerélményhez juttatása is.

Tevékenységformák:

- felkészítés versenyekre, házi versenyek szervezése, lebonyolítása,
- iskolán belüli pályázatok kiírása, a pályamunkák értékelése, díjazása,
- szabadidős tevékenységek szervezése, városi kulturális és szabadidős rendezvényekre való figyelemfelhívás, alkalmanként az azokon való részvétel,

- információszerzés biztosítása tanórákon kívül, könyvtár és számítógépterem használatával,
- szülői és/vagy tanuló igények alapján az iskola költségterítéses (pl.: nyelvvizsgára felkészítő) tanfolyamokat is szervezhet,
- munkaerő-piaci ismeretek közvetítése, munkaerő-piacon való szereplés képességének kialakítása,
- továbbképzés-, pályaválasztás segítése.

7.4. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Hátrányos helyzetű tanuló az:

- akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította.

Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló az:

- akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – önkéntes nyilatkozata szerint – a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen,
- akit tartós nevelésbe vettek.

Az iskola a saját erejéhez, erőforrásaihoz mérten a rászorulóknak számára segítséget nyújt. Az e téren meglévő hátrányos helyzet sokszor nehezen ismerhető fel. Ennek felismerésében alapvető szerepe van az osztályfőnöknek, az osztályban tanító pedagógusoknak.

Feladatok:

- a hátrányos, ill. veszélyeztetett helyzetű tanulók kiszűrése, a veszélyeztetettség, ill. hátrányosság okainak feltárása (felmérések, beszélgetések, környezettanulmány),
- kapcsolat a szülőkkel a feltárt problémák megoldására, újabban megelőzésére,
- rendszeres tájékoztatás a tanulókat, ill. szülőket érintő kérdésekről, a tanulók eredményes előrehaladása, fejlődése érdekében,
- lemorzsolódás csökkentése.

Támogatási formák, tevékenységek:

- esetleges térítési díjak mérséklése, fizetési kedvezmények adása,
- a központi tankönyvtámogatás differenciált elosztása,
- helyi, önkormányzati, állami támogatások felkutatása és megpályázása,
- a tanulók kollégiumi ellátásban való részesülésének segítése,
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon,
- drog- és bűnmegelőzési programok szervezése,
- mentálhigiénés programok szervezése.

7.5. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Egyre nagyobb számban jelentkeznek iskolánkba hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók. Azok a tanulók veszélyeztetettek, akiknek személyiség-fejlődését nagy valószínűséggel fenyegeti valamilyen károsodás. A károsodások az énefejlődésben, az erkölcsi magatartásban, az értékorientációkban és az igény szintben, esetleg az aktivitás vonatkozásában jelentkeznek, mint viselkedési és kedélyéleti zavarok: csökkent teljesítőképesség, kriminális vagy neurotikus irányú fejlődésre való hajlam, és az egyén személyiségét negatívan befolyásoló, gyakran a környezetét is bántó jelenség.

A velük kapcsolatos sajátos nevelési feladatok már nem oldhatók meg hagyományos ifjúságvédelmi eszközökkel és módszerekkel. A helyzet javítása csak a nevelőmunka egészét átfogó komplex programmal képzelhető el.

Mivel a gyermekvédelem és a pedagógia elválaszthatatlan egységet alkot, az iskola célja, hogy pedagógiai munkájának minden területén a prevenció gyakorlata érvényesüljön, s vallja, hogy a megelőzés szempontjából fontos az olyan pszichés körülmények biztosítása, amelyekben a tanulók jól érzik magukat.

A prevenció munkája eredményeként a tanuló képessé válik a társadalmilag el nem fogadott jelenségekkel szembeni önvédelemre, és a destruktivitás helyett az önfejlesztő, építő magatartásformát választja.

A gyermek- és ifjúságvédelem feladata

A családi nevelésből, a környezetből fakadó intenzív ártalmak, zavarok kiküszöbölése, enyhítése. Ennek megvalósítása érdekében különböző tudományokat (pedagógia, pszichológia, jog, szociálpolitika, szociálpszichológia stb.) szakmai tevékenységeket, intézménytípusokat használ fel.

Az iskolai ifjúságvédelem feladata:

- megelőzze, elhárítsa vagy enyhítse a tanulóra ható károsodásokat, amelyek személyiségfejlődését megzavarják vagy gátolják,
- segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a tanuló egyénileg és társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és fejlesztéséhez,
- a már kialakult veszélyeztető állapotok felismerése,
- ezek minél hatékonyabb kezelése.

Az ifjúságvédelmi munka magában foglalja valamennyi pedagógus, az osztályfőnökök és az iskola által kijelölt ifjúságvédelmi felelős ifjúságvédelmi feladatait.

Az ifjúságvédelmi felelős feladatai:

- információk nyújtása az iskola ifjúságvédelmi tevékenységéről, lehetőségekről, az iskolán kívüli segítő szervezetekről, ifjúságvédelmi szakellátó intézményekről: a gyermekeknek, a szülőknek, a pedagógusoknak,
- folyamatos kapcsolattartás: az osztályfőnökkel, a szaktanárokkal, az iskolaorvossal, a védőnővel,
- kapcsolattartás: a segítségre szoruló érintett tanulóval, a szülővel, esetleges szakintézményekkel,
- a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanuló problémáinak felismerése feltárása, a problémák okainak megkeresése,
- segítségnyújtás,
- prevenció: egészségnevelő tevékenységek (felvilágosító-, megelőző munka, egészségvédő programok, egészségügyi szűrővizsgálatok),
- figyelemmel kíséri az ifjúságvédelemmel kapcsolatos pályázatokat, erről a nevelőtestületet tájékoztatja és szorgalmazza a pályáztatást.

8. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Minden tanuló az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilváníthat minden kérdéssel, az iskola működéséről, az őt nevelő és oktató pedagógusok munkájáról. Tájékoztatást kaphat az őt és tanulmányait érintő kérdésekről, e körben javaslatot tehet, kérdést intézhet az iskola vezetőihez, pedagógusaihoz, amelyre érdemi választ kell kapnia.

Véleménynyilvánításra jogosult az a tanuló, aki az iskola beírt tanulója.

A véleményezési jog gyakorlása szempontjából az iskola összes létszámának 51%-a minősül a tanulók nagyobb közösségének. A tanulók nagyobb közösségét érintő ügyek eldöntése előtt kötelezően ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét, amennyiben az működik.

A tanulók véleménynyilvánítása az osztályfőnöknél és a diákmozgalmat segítő pedagóguson keresztül valósul meg. A diákproblémák feltárását, kezelését, az iskolai konfliktusok elintézését iskolán belül az osztályfőnöknél kell kezdeményezni.

A véleménynyilvánítás formái:

- egyéni vélemény,
- diákcsoporthoz tartozó vélemény,
- osztályközösségek véleménye,
- az iskolaközösség tagjainak véleménynyilvánítása,
- diák szervezet véleménynyilvánítása.

A véleménynyilvánítás módjai:

- **osztályfőnöki óra:** az osztályt érintő aktuális kérdések, problémák megbeszélése, a tanulók véleményének megismerése az osztályfőnök vezetésével. Véleményt nyilvánít a tanulók magatartásáról és szorgalmáról, elemzi az osztály tanulmányi helyzetét, véleményt mond a tanulók jutalmazásáról, fegyelmi ügyeiről, közös kirándulásokról, osztályünnepségek, megemlékezések lebonyolításáról.
- **tanórán kívüli négy szemközti beszélgetés:** az iskola bármely tanulója felkeresheti osztályfőnökét, szaktanárát, igazgatóját gondolataival, problémáival.
- **nevelőtestületi-, szülői értekezlet:** az osztályt, tanulót érintő kérdésekben rendkívüli értekezlet szervezhető mind a nevelőtestület, mind pedig a szülők számára.

9. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény, csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulók érdeklődésére épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,
- megvalósulási formái: a kölcsönös támogatás, a koordinált pedagógiai tevékenység,
- feltétele: a kölcsönös bizalom; a folyamatos, kétirányú tájékoztatás; az őszinteség,
- eredménye: a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

A szülőkkal való kapcsolattartás formái:

- szülői értekezlet,
- fogadóóra,
- egyéni elbeszélgetés,
- kapcsolattartás az ellenőrző könyv segítségével,
- nyílt nap,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről,
- pályaválasztási tanácsadás,
- közös rendezvények, kirándulások.

Szülői közreműködés a nevelőmunkában:

- aktív részvétel iskolai rendezvényeken,
- véleménynyilvánítás a szülőket is érintő témákban, rendelkezésekben,
- együttműködés az iskolával, osztályfőnökkel, szaktanárokkal,
- érdeklődő-segítő hozzáállás.

A tanulókkal való kapcsolattartás formái

A tanulókkal való együttműködés fontos eszköz számunkra, ezért a kötelező tanórai kapcsolatteremtés mellett igyekszünk minél több lehetőséget (pl.: iskolai rendezvények, kirándulások, szakmai programok) biztosítani mind a tanárok, mind pedig a diákok számára, hogy megismerjék egymást és környezetüket, elmondhassák véleményüket, javaslatokat, ötleteket fogalmazzanak meg és tevékenyen részt vegyenek az iskola életében.

A pedagógusokkal való kapcsolattartás formái:

- nevelőtestületi értekezletek,
- egy adott csoportot tanító pedagógusok eseti megbeszélései,
- munkacsoportok működése (eseti, feladathoz rendelt).

A kollégiumi pedagógussal való kapcsolattartás formái

Iskolánknak önálló kollégiuma nincs. Meghatározott férőhelyet kapunk a város fiú-, illetve lány kollégiumaiban. Az iskola és a kollégium közötti hivatalos kapcsolatot az igazgató, illetve az iskolatitkárság tartja. Közvetítésükkel valósulnak meg a nem rendszeres találkozások a kollégiumi és iskolai tanárok, de főleg az osztályfőnökök között. A kollégiumi nevelők rendszeresen tájékozódnak neveltjeik előmeneteléről az iskolában, melyhez biztosítjuk, hogy betekinthessenek az

osztálynaplókba. Iskolai vagy kollégiumi rendezvények esetén kölcsönösen biztosított a tanulók kikérése.

A partnerekkel való kapcsolattartás formái

Az iskola a következő intézményekkel és szervezetekkel tart kapcsolatot:

- Baranya Megyei Kormányhivatal és szervezetei
- Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzat
- Magyar Államkincstár
- Baranya Megyei Egészségbiztosítási Pénztár
- Baranyai Pedagógiai Szakszolgálatok és Szakmai Szolgáltatások Központja
- Pécsi Pedagógiai Oktatási Központ
- Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara
- Baranya megye, kiemelten Pécs városának, általános- és középiskolái
- Baranya megye, kiemelten Pécs városának, munkaügyi központjai
- A gyakorlati képzést végző munkahelyek
- Egyéb oktatási-, társadalmi-, egészségvédelmi-, kulturális tevékenységet végző, szakmai szolgáltatást nyújtó szervezet, intézmény

A kapcsolatok formája és rendje az ügyköröknek megfelelően, esetenként külön megállapodás szerint zajlik.

10. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÉS ALKALMASSÁGI VIZSGA SZABÁLYAI, A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon diákok osztályzatainak megállapítása:

- akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az iskola pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni,
- akik a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

Tanulmányok alatti vizsga lehet:

- osztályozó vizsga,
- különbözeti vizsga,
- pótló- és javítóvizsga.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga – a 2. pontban meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában – a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint – szervezett beszámoltató vizsga is.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az igazgatónak határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon az a tanuló, aki:

- a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a

feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha:

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A tanulmányok alatti vizsgák időpontjai

Osztályozó vizsga

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni. Az osztályozó vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

Különbözeti vizsga

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni, a vizsgát megelőző három hónapon belül.

Pótló vizsga

A pótló vizsga időpontjáról egyedileg az igazgató dönt.

Javítóvizsga

A tanuló javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének szabályai

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola **igazgatója** készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során:

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,

- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsgabizottság

A vizsgabizottság legalább 3 főből áll, amelyből lehetőség szerint 2 fő olyan végzettséggel rendelkező pedagógust kell kijelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A vizsgabizottság tagjait az igazgató bízza meg.

A **vizsgabizottság elnöke** felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében:

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.

A **kérdő tanár** csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat végzettsége, szakképzettsége szerint taníthatja.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig – a felnőttoktatásban nyolc óra előtt is kezdhető és tizenhét óra után is tartható – tarthat.

Az írásbeli vizsga általános szabályai

A vizsgateremben az ülésrendet úgy kell kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosított tartalmú feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és

- a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

A szóbeli vizsga általános szabályai

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdzi a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként

kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár felügyelete mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

A gyakorlati vizsga általános szabályai

A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

A független vizsgabizottság

A független vizsgabizottság előtt lehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi. A kormányhivatal a szakmai elméleti és szakmai gyakorlati vizsgatantárgyak esetén az érintett szakközépiskolai ágazat vagy szakképesítés – szakképzési törvényben meghatározott – országos szakképzési névjegyzéken szereplő szakértőjét kéri fel a vizsgabizottság tagjának.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a jogszabályban meghatározott mulasztások miatt engedélyezett osztályozóvizsga esetében az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanuló jogviszonyban áll.

Az alkalmassági vizsgák szervezésének szabályai

Iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt

- egészségügyi alkalmassági, továbbá
- a pályaalkalmassági követelményeknek

megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak.

Szakképzésben tanulószereződés azzal a tanulóval köthető, aki a szakképesítésre jogszabályban előírt

- egészségügyi feltételeknek,
- pályaalkalmassági követelményeknek

megfelel.

Egészségügyi alkalmasság

A tanuló felvételét követően, a beiratkozás előtt, az iskolaorvos egészségügyi alkalmassági vizsgálatot végez, ahol a jogszabályi előírásoknak megfelelően megállapítja, hogy a felvételt nyert tanuló egészségileg alkalmas-e az általa választott szakmára és ezáltal véglegesíthető-e a beiratkozás. Amennyiben, minden szükséges vizsgálat elvégzése után, alkalmatlan a vizsgálat eredménye, a tanuló nem vehető fel.

Pályaalkalmassági követelmények

A szakképzésbe történő bekapcsolódás – szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott – azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a választott szakképesítés komplex szakmai vizsgájára és a választott tevékenység, foglalkozás ellátására.

A pályaalkalmassági vizsga szervezésének szabályai

A pályaalkalmassági vizsga követelményeit az igazgató és adott szakmában tanító szaktanárok együttesen határozzák meg a szakmai és vizsgakövetelmények figyelembevételével.

A pályaalkalmassági vizsgára az iskolába történő jelentkezést követően, előzetes írásbeli tájékoztatás után kerül sor. A vizsga eredménye „alkalmas” vagy „nem alkalmas” lehet.

A szóbeli felvételi vizsgák szervezésének szabályai

Intézményünk szóbeli felvételi vizsgát nem szervez.

A tanuló felvételéről, kizárólag a:

- tanulmányi eredmények és a pályaalkalmassági követelmények,
- sajátos nevelési igényű tanulók esetében, a szakiskolai osztályokban kizárólag az érvényes szakértői vélemény

figyelembevételével döntünk.

11. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszálya, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

Az általános iskolai tanuló felvétele

Az általános iskolai tanuló a középfokú iskolába

- az általános vagy
- rendkívüli felvételi

eljárás keretében vehető fel.

A középfokú iskolai felvételi kérelmet az Oktatási Hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba.

A felvételi kérelmekről az előírt követelmények alapján az igazgató dönt a szaktanárok véleményének kikérésével. Rendkívüli esetekben az igazgató egy személyben dönt.

Tanulmányi eredmények alatt kizárólag a középfokú iskolába felvételiző tanuló általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, félévi értesítőjében (ellenőrzőjében) szereplő osztályzatait, minősítéseit értjük. A tanulmányi eredményekbe a magatartás és szorgalom értékelése, minősítése nem számítható be.

A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja.

Az iskola a felvételi vizsgák befejezése után, legkésőbb a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontig a honlapján nyilvánosságra hozza a jelentkezők ideiglenes felvételi jegyzékét. A végleges eredményekről és a beiratkozás rendjéről, az iskola, írásbeli tájékoztatót küld.

Az igazgató a felvételi döntésekről szóló értesítések megtörténte után a következő tanév első napjáig rendkívüli felvételi eljárást írhat ki. Ha az általános felvételi eljárás keretében az adott osztályba felvehető tanulói létszám kevesebb, mint kilencven százalékát sikerült betölteni, a rendkívüli felvételi eljárást ki kell írni.

A rendkívüli felvételi eljárásban új jelentkezési lapot kell benyújtani az iskola által meghatározott formában és időpontig. A felvételi kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben határozza meg.

A jelentkezés elutasítása esetén a tanuló vagy szülő/gondviselő a döntés ellen jogorvoslással élhet, azaz kérelmet nyújthat be az intézmény fenntartójához, amennyiben a döntéssel nem ért egyet.

Nem általános iskolai tanuló felvétele

A nem általános iskolai tanuló tanulói jogviszonya:

- felvétellel,
- átvétellel kezdődik.

A nem általános iskolából érkező tanulók az iskola által, erre a célra létesített jelentkezési lapján adhatják be jelentkezésüket intézményünkbe. A jelentkezés és a felvétel elbírálása minden év február 15-től augusztus 31-ig folyamatosan történik.

A külföldön megkezdett és befejezetlen tanulmányok Magyarországon folytathatók. A tanulmányok beszámításáról, továbbá a tanuló felvételéről az iskola igazgatója dönt.

Felnőttoktatásba történő tanuló felvétele

Az esti munkarend szerinti tagozatokra a jelentkezés az iskola által, erre a célra létesített jelentkezési lapján történik. A felvétel feltétele a betöltött 16. életév, illetve az évfolyamba sorolásnak megfelelő előképzettség. A felvétel a jelentkezések sorrendjében történik, külön felvételi eljárást nem tartunk.

Az átvétel szabályai

A tanuló átvétele másik iskolából kizárólag azonos képzésbe lehetséges, az előzetes tanulmányok beszámításával.

12. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ISKOLAI TERVE

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának céljai:

- az életmentés,
- megakadályozni a további egészségkárosodást és a
- gyógyulás elősegítése.

Mindezek alapján képessé kell tenni tanulót arra, hogy:

- felmérje a vészhelyzetet,
- biztosítsa a helyszínt,
- gyorsan, biztonságosan és megfelelően kérjen segítséget,
- azonnal végezze el a helyes és halaszthatatlan beavatkozásokat,
- maradjon a sérülttel, míg a megfelelő személyzet meg nem érkezik (pl.: tanár, orvos).

Összegezve tehát a tanuló képes legyen vészhelyzet esetén a lehető legjobb döntést meghozni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása nem önálló tantárgyként, hanem az alábbi tanórák keretei, iskolai rendezvények alkalmával történik:

- osztályfőnöki óra,
- természetismeret,
- testnevelés,
- egészségvédő napok.

HELYI TANTERV

1. AZ ISKOLA ÁLTAL VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK MEGNEVEZÉSE

	2013/2014-es tanévtől	2014/2015-ös tanévtől	2016/2017-es tanévtől
Gimnázium (9. évfolyamtól)	51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet		
Szakiskolát végzettek középiskolája (12-13. évfolyam)		34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet	51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
Az új szakképzések egységesen	14/2013 (IV.05) NGM rendelet (szakképzési kerettantervek) 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet (közismereti kerettantervek) 27/2012. (VIII. 27. NGM rendelet (szakmai és vizsgakövetelmény) szakképesítésért felelős miniszterek által kiadott szakmai és vizsgakövetelményeket tartalmazó miniszteri rendeletek		
SNI szakmai tantervi adaptációk			23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet (Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulókat oktató nevelési- oktatási intézmények számára) A szakmai tantervi adaptációk a Nemzeti Munkaügyi Hivatal közleményében kerülnek kiadásra.

2. A VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK ÁLTAL MEGHATÁROZOTT ÓRASZÁM FELETTI KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, A NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK TANANYAGA; A KÖTELEZŐ, A KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, ÓRASZÁMA

GIMNÁZIUM ÓRATERV				
esti tagozat				
2014/2015-ös tanévtől				
Tantárgy	9.	10.	11.	12.
	évfolyam			
	Heti óraszám			
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek	3	3	3	3
Angol nyelv	3	3	3	3
Fizika	2	2	0	0
Kémia	2	0	0	0
Földrajz	0	0	1	1
Biológia	0	2	1	0
Művészetek	0	0	1	1
Etika	0	0	1	0
Informatika	0	0	1	2
Osztályközösség építő program	1	1	1	1
Összesen:	17	17	17	17

A felnőttoktatás számára meghatározott kerettantervben rendelkezésre álló szabadsávot (vastag, dőlt betű) a már meglévő tanórák óraszámának emelésére fordítottuk.

SZAKISKOLÁT VÉGZETEK SZAKKÖZÉPISKOLÁJA								
A képzés óraterve								
nappali tagozat								
2015-2016. tanévtől								
sorszám	Tantárgyak	Óraszámok évfolyamonként						Összesen
		12. évfolyam			13. évfolyam			
		évi	heti	évi óraszám -10%	évi	heti	évi óraszám -10%	
1.	Magyar nyelv és irodalom	216,0	6,0	194,4	186,0	6,0	167,4	402,0
2.	Idegen nyelv	216,0	6,0	194,4	248,0	8,0	223,2	464,0
3.	Matematika	216,0	6,0	194,4	248,0	8,0	223,2	464,0
4.	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	216,0	6,0	194,4	186,0	6,0	167,4	402,0
5.	Természetismeret	72,0	2,0	64,8	-	-	-	72,0
6.	Informatika	108,0	3,0	97,2	62,0	2,0	55,8	170,0
7.	Testnevelés	180,0	5,0	162,0	155,0	5,0	139,5	335,0
8.	Osztályközösség építő program	36,0	1,0	32,4	31,0	1,0	27,9	67,0
Összesen:		1260	35	1134	1116	36	1004	1974

A nappali tagozat számára meghatározott kerettantervben rendelkezésre álló szabadsávot (vastag, dőlt betű) a már meglévő tanórák óraszámának emelésére fordítottuk.

SZAKISKOLÁT VÉGZETTEK SZAKKÖZÉPISKOLÁJA						
A képzés óraterve						
esti tagozat						
2014-2015. tanévtől						
sorszám	Tantárgyak	Óraszámok évfolyamonként				Összesen
		12. évfolyam		13. évfolyam		
		évi	heti	évi	heti	
1.	Magyar nyelv és irodalom	144,0	4,0	124,0	4,0	268,0
2.	Matematika	144,0	4,0	124,0	4,0	268,0
3.	Történelem és állampolgári ismeretek	144,0	4,0	124,0	4,0	268,0
4.	Angol nyelv	144,0	4,0	124,0	4,0	268,0
5.	Természetismeret	36,0	1,0	0,0	0,0	36,0
6.	Informatika	36,0	1,0	62,0	2,0	98,0
Összesen:		648	18	558	18	1206

A felnőttoktatás számára meghatározott kerettantervben rendelkezésre álló szabadsávot (vastag, dőlt betű) a már meglévő tanórák óraszámának emelésére fordítottuk.

**AZ ENYHÉN ÉRTELMI FOGYATÉKOS TANULÓK NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁJÁT ELLÁTÓ
SZAKISKOLA KERETTANTERVE**

**9/E ÉVFOLYAM
A képzés óraterve
2016-2017. tanévtől**

sorszám	Tantárgyak	Óraszámok évfolyamonként		
		9. évfolyam		
		évi	heti	éves óraszám - 10%
1.	Magyar nyelv és irodalom	180,0	5,0	162,0
2.	Idegen nyelv	180,0	5,0	162,0
3.	Matematika	180,0	5,0	162,0
4.	Erkölcstan	36,0	1,0	32,4
5.	Állampolgári ismeretek	36,0	1,0	32,4
6.	Természetismeret	108,0	3,0	97,2
7.	Műszaki rajz, vizuális nevelés	72,0	2,0	64,8
8.	Informatika	72,0	2,0	64,8
9.	Pályaorientáció	36,0	1,0	32,4
10.	Szakmai alapozó ismeretek	144,0	4,0	129,6
11.	Testnevelés és sport	180,0	5,0	162,0
12.	Osztályfőnöki óra	36,0	1,0	32,4
Összesen:		1260	35	1134

A nappali tagozat számára meghatározott kerettantervben rendelkezésre álló szabadsávot a már meglévő tanórák óraszámának emelésére fordítottuk.

3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI, TÉRÍTÉSMENTES TANKÖNYV IGÉNYBEVÉTELE

A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztása az adott tanévben az Oktatási Hivatal által kiadott „Tájékoztató az iskolai tankönyvellátás megszervezéséhez” figyelembevételével történik.

A következő kérdések és alapelvek szerint választjuk meg az oktató-nevelő munkánk során alkalmazható tankönyveket, tanulmányi segédleteket és a taneszközöket:

Tartalmi megfelelés

- A tankönyv témafeldolgozása, feladatrendszere lefedi-e az adott tantárgy tantervi anyagát?
- A tartalom mennyire korrekt szaktárgyi szempontból? Nincsenek-e benne tárgyi tévedések, félreérthető, -értelmezhető tartalmi elemek?
- Mennyire igényes szemléleti anyagot tár a tanulók elé?
- Figyelembe veszi-e a korosztály értelmi fejlődésének, megismerőtevékenységének életkori jellemzőit, fejlődési, fejlesztési szükségleteit?
- Milyen tanítási stratégiát képvisel? (pl.: közöl, vagy teret ad a felfedezésnek? A feladatrendszer beszabályozó, vagy széles körű tanulói tevékenységre, kreatív megoldásokra is lehetőséget ad? A készségfejlesztésnek mechanikus, sulykoló módját választja, vagy azt összekapcsolja a tényleges készségfejlesztéssel?)
- Felfedezhető-e valamilyen pedagógiai logika a tankönyv felépítésében?
- Milyen orientációjú a tartalom: ismeretcentrikus, vagy fejlesztésközpontú? A feladatok mennyire változatosak tartalom, típus, nehézségi fok, funkció tekintetében?

Formai megfelelés

- Milyen a tankönyv nyelvi megformáltsága? (pl.: milyen az utasítások megfogalmazása, a szövegek nyelvi igényessége, a szövegek rövidítésekor nem csorbul-e a gondolati tartalom, az irodalmi érték?)
- Áttekinthetők-e a tankönyvoldalak? Könnyen eligazodik-e a könyv szerkezetében, jelrendszerében az adott korosztály?
- A betűforma, –méret, és –távolság, illetve az egy oldalra kerülő szöveg vagy feladatmennyiség megfelel-e a tanulók érzékelő apparátusának, észlelési képességének?
- Milyen az ábrakészlet? (Van-e funkciója? Segíti-e a valóság megismerését, a feladatmegoldást, a belső képteremtést, stb.?)
- A tankönyv mérete, súlya, kötése, strapabírása életkorbarát-e?

Egyéb szempontok

- A tankönyv önmagában kiszolgálja-e az adott tantárgy helyi tantervébe foglalt tanítását, vagy szükséges kiegészítő taneszköz?
- A kiszemelt tankönyv egy évfolyamra szól, vagy több évfolyamra kidolgozott taneszköz rendszer eleme?
- Feltétlenül szükséges-e a kiszemelt taneszköz a tanulók számára?
- Mekkora fizikai megterhelést jelent a napi teljes tankönyvszükséglet cipelése a gyermekeknek?
- Mekkora anyagi terhet ró a könyvek megvásárlása a szülőkre?

A térítésmentes tankönyv igénybevételének biztosítása

Az iskola a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítja, hogy a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre minden olyan nappali rendszerű oktatásban részt vevő tanulónak, aki:

- tartósan beteg,

- a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,
- három vagy több kiskorú, illetve eltartott gyermeket nevelő családban él,
- nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

Az ingyenes tankönyvek biztosítása történhet:

- tankönyvkölcsönzéssel,
- használt tankönyvek biztosításával,
- a tankönyvek megvásárlásához biztosított pénzügyi támogatás útján.

A normatív kedvezményre vonatkozó igényt:

- a jogszabályban meghatározott igénylőlapot (az igénylőlapot az iskola biztosítja),
- a tankönyvrendelés előtt,
- az iskola által meghatározott időben kell bejelenteni.

Az igénylő a jogosulatlanul igénybe vett kedvezményért jogszabályban meghatározott módon felel.

Az igénybejelentés időpontjáról az iskola az igénybejelentési határidő előtt legalább tizenöt nappal korábban, írásban értesít minden tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt. A határidő jogvesztő, ha a tanuló, a szülő az értesítés ellenére nem élt az igénybejelentés jogával. Kivételt képez, ha az igényjogosultság az igénybejelentésre megadott időpont eltelte után állt be.

A tankönyvkölcsönzést addig kell a tanuló részére biztosítani, ameddig az adott tantárgyból a helyi tanterv alapján a felkészítés folyik, illetve az adott tantárgyból vizsgát lehet vagy kell tenni.

A tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője köteles a tankönyv elvesztéséből, megrongálásából származó kárt az iskolának megtéríteni. Nem kell megtéríteni a rendeltetésszerű használatból származó értékcsökkenést.

4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI

A Nemzeti alaptanterv a köznevelés alapvető feladatait az alábbiakban határozza meg:

- a nemzeti műveltség átadása, megőrzése,
- a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése,
- az egyetemes kultúra közvetítése,
- az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése.

A köznevelés további feladata:

- a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése,
- az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése,
- a közjóra való törekvés megalapozása,
- a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Mind a közismereti, mind pedig a szakmai kerettantervek rögzítik a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak követelményeit, a tantárgyközi tudás- és készségterületek fejlesztésének feladatait, és a követelmények teljesítéséhez szükséges időkeretet is. A választott kerettantervek határozzák meg intézményünkben is a fejlesztési követelményeket, az elvárt tudás mélységét, és alapul szolgálnak a kimeneti követelmények meghatározásához.

Az iskola helyi tantervei az alábbi általános elvárásoknak felelnek meg:

- a bennük kifejeződő értékrendszer tükrözi a Nat-ban meghatározott közös értékeket,
- azonosíthatók bennük a Nat-ban megjelölt fejlesztési területek, nevelési célok, kulcskompetenciák és műveltségi tartalmak, továbbá a bennük foglaltak alkalmasak ezek fejlesztésére, követésére és értékelésére,
- biztosítják a felkészítést a lezáró vizsgák követelményeire,
- segítik a differenciált tanulást, a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozást, a sajátos nevelési igényű tanulói csoportok fejlesztését,
- használatuk során érvényesülnek a tanulói, gyermeki jogok és a tanulási esélyegyenlőség,
- útmutatásokkal szolgálnak mind a kiemelt, mind az egyes műveltségi területekhez rendelt fejlesztési feladatok, mind pedig a műveltségi tartalmak teljesítéséhez,
- kellően nyitottak a továbbfejlesztésre, a célokhoz alkalmazkodó felhasználásra;
- az iskola arculatára jellemzően töltik meg tanítási-tanulási tartalommal és tevékenységekkel a rendelkezésünkre álló 10%-os szabad időkeretet.

A kötelező tananyagtartalmakon túl az iskola hagyományai, rendezvényei, a nemzeti ünnepek, a tanórán kívüli foglalkozások együttesen hozzájárulnak és erősítik a köznevelés alapvető feladatainak megvalósítását.

A Nat-ban meghatározott feladatok közül az alábbiakra kiemelt hangsúlyt fektetünk:

- a mindennapos testnevelés,
- a művészeti nevelés,
- az idegen nyelv oktatás,
- a szakiskolai nevelés,
- a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése.

5. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

A mindennapos testnevelést, testmozgást a jogszabályi előírások alapján a következő módon szervezzük:

a heti 5 testnevelés órából, heti 3 óra órarend szerint kerül megtartásra, heti 2 órát pedig egyéb sporttevékenységre fordítunk. A heti 2 óra kiváltható – a tanuló kérelme – alapján sportszervezet, sportegyesület kereti között végzett igazolt sporttevékenységgel.

Egyéb sporttevékenységek

A heti 2 óra éves szinten, szükség szerint, összevont tanórák keretében kerül megtartásra az alábbi sporttevékenységek megszervezésével:

- iskolai sportkör,
- természetjárás,
- kirándulás,
- sportnapok,
- házi bajnokságok,
- sportlétesítmények látogatása (pl.: uszoda, korcsolyapálya),
- szabadtéri sportok szervezése.

6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Iskolánk szakiskola, ahol szakmai elméleti és gyakorlati képzés, valamint közismereti képzés folyik a szakiskolai kerettantervek alapján. A szakiskolai kerettantervek kizárólag kötelező tantárgyakat tartalmaznak, amelyek meghatározott időkeretet biztosítanak a Nat követelményeinek megvalósítására.

A gimnáziumban a felnőttoktatás kerettanterve alapján folyik az oktatás, amely szintén kötelező tantárgyakat tartalmaz.

Összegezve tehát iskolánkra nem vonatkozik a választható tantárgyak és foglalkozások, valamint a pedagógusválasztás szabályozása.

7. A VÁLASZHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet értelmében iskolánkban az alábbi érettségi vizsgatárgyak közül választhatnak a tanulók:

- biológia
- fizika
- földrajz
- informatika
- kémia

8. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

A kötelező érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsga témakörei

IDEGEN NYELV (ANGOL, NÉMET)

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. Magyar nyelv

- 1.1. Kommunikáció
- 1.1. A magyar nyelv története
- 1.2. Ember és nyelvhasználat
- 1.3. A nyelvi szintek
- 1.4. A szöveg
- 1.5. A retorika alapjai
- 1.6. Stílus és jelentés

2. Irodalom

- 2.1. Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők
- 2.2. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők
- 2.3. Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők
- 2.4. Művek a világirodalomból
- 2.5. Színház és dráma
- 2.6. Az irodalom határterületei
- 2.7. Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

MATEMATIKA

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
2. Számelmélet, algebra
3. Függvények, az analízis elemei
4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria
5. Valószínűség-számítás, statisztika

TÖRTÉNELEM

1. Az ókor és kultúrája
2. A középkor
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)
5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)
6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)
8. A világháborúk kora (1914-1945)
9. Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)
10. A jelenkor (1945-től napjainkig)
11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

A választható érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsga témakörei

BIOLÓGIA

1. Bevezetés a biológiába
2. Egyed alatti szerveződési szint
3. Az egyed szerveződési szintje
4. Az emberi szervezet
5. Egyed feletti szerveződési szintek
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

FIZIKA

1. Mechanika
2. Hőtan, termodinamika
3. Elektromágnesség
4. Optika
5. Atomfizika, magfizika
6. Gravitáció, csillagászat
7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

FÖLDRAJZ

1. Térképi ismeretek
2. Kozmikus környezetünk
3. A geoszférák földrajza
4. A földrajzi övezetesség
5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején
6. A világ gazdaság jellemző folyamatai
7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
8. Európa földrajza. A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában
9. Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői
10. Globális kihívások – a fenntarthatóság kérdőjelei

INFORMATIKA

1. Információs társadalom
2. Informatikai alapismeretek – hardver
3. Informatikai alapismeretek – szoftver
4. Szövegszerkesztés
5. Táblázatkezelés

6. Adatbázis-kezelés
7. Információs hálózati szolgáltatások
8. Prezentáció és grafika
9. Könyvtárhasználat

9. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI, A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

Az esélyegyenlőséget a képzési struktúra, az átjárhatóság lehetőségei, a felzárkóztató programok, világos követelménytámasztás és az objektív, nyilvános értékelő tevékenység szolgálja.

Az ellenőrzés és értékelés alapelvei

- Az iskolarendszerű oktatásban az értékelésünk alapja ez a pedagógiai program, a helyi tantervünk, a szakmai programunk és az érvényben lévő kimeneti szabályok, a szakmai és vizsgakövetelmények.
- Csak a képzés során feldolgozott tananyagot kérjük számon.
- Értékelésünk tanulóközpontú, figyelembe vesszük a tanulók kéréseit, észrevételeit.
- A követelményeket fokozatosan növeljük, fontosnak tartjuk, hogy tanítványainknak az értékelés során legyenek sikerélményei.
- Értékelésünk szóban vagy írásban történik a szokásos öt érdemjeggyel. Az érdemjegy kifejezi a programokban megfogalmazott követelmények teljesítésének mértékét az adott anyagrészből vagy egy nagyobb műveltségi területről. A magatartás, a szorgalom és a tanulmányi munka értékelése elsősorban a diáknak és a szülőnek szól, megbízható ismereteket nyújt az osztályfőnöknek és az iskolavezetésnek is.
- Legyen az értékelés motiváló, ösztönző hatású.
- Az ellenőrzés és értékelés visszajelzési rendszer, információkat szolgáltat, így megerősítő szerepét igen fontosnak tartjuk.
- Legyen tárgyyszerű, mutasson rá a hiányosságokra, adja meg a továbblépést segítő tanácsot.
- Rendszeresen és folyamatosan történjen.
- A követelmények és elvárások pontos ismeretében, elfogadott szempontok alapján történjen.
- Értékelésünk mindig személyre szóló legyen.
- Fontos, hogy a nyilvános (osztály és a tanári munkaközösség előtti) értékelés és minősítés során tiszteletben tartsuk a tanulók személyiségi jogait.

A tanulókra vonatkozó értékelés szempontjai

- tanórai munka,
- a tanulók teljesítménye és előrehaladása,
- munkafegyelem,
- versenyeredmények,
- az iskolai élet feladataiból való részvállalás mértéke,
- konstruktív hozzáállás az iskolai feladatokhoz,
- kapcsolat kialakítás képessége (tanárokkal, diáktársakkal, szülőkkel, a technikai dolgozókkal),
- a felelősség vállalása, viselése,
- az iskolai rendszabályok tiszteletben tartása,
- általános emberi értékek tiszteletben tartása.

Az értékelés formái, módjai

Szóbeli értékelés

- tanórán feleletek, dolgozatok értékelésekor,
- szülői értekezleteken, délutáni meghirdetett vagy egyéni - előzetes bejelentés alapján létrejött - szülői fogadóórán,
- a félévi és év végi osztályzatok, érdemjegyek megállapításakor,

- értékelés a tantestület előtt,
- felkéréskor (pl.: külső szervek: gyermekjóléti szolgálat, bíróság, rendőrség)
- helyzetfeltáró beszélgetéseken a diákokkal,
- a vizsgákon az érdemjegyek mellett lehetőleg szóbeli értékelést is adunk.

Írásbeli, szöveges értékelés

- dolgozatokhoz fűzött útmutatás, vélemény,
- kiemelkedő teljesítményű, illetve problémás tanulóknál - szükség esetén - levélben vagy az ellenőrző könyvön keresztül jelzés a szülőnek,
- külső felkérésre készített vélemények, minősítés.

Osztályozás

Az osztályozás során a teljesítmények árnyalatokban gazdag sokrétűségét, minőségi sokféleségét kell a számjegyek korlátozott számához hozzárendelni. Ezért fontosnak tartjuk a különböző ellenőrzési formák arányos váltogatását.

Az osztályozás és értékelés egyértelművé tételének érdekében fontosnak tartjuk a következőket:

- A feleleteket minden esetben szóban értékeljük és a teljesítményeket érdemjegyre váltjuk át. Ezzel alapozzuk meg az önkontroll, önértékelés képességének kialakítását, s hogy tanulóinkban reális elvárási szintek jöjjenek létre.
- Magas tanulói önértékelési szint eléréséhez a továbbiakban is szükséges az értékelési alapelveknek megfelelő tanári irányítás.
- Nemcsak változatos értékelési módszerekre törekszünk, hanem a tanulók megfelelő számú értékelésére is. Egy tárgyból egy félév során minimum eggyel több érdemjegy szükséges, mint ahány óra van hetente belőle, de heti egy órás tantárgy esetén is legalább 3 jegy.
- A tanulók magatartását és szorgalmát félévenként osztályzat formájában értékeljük.
- A magatartás és szorgalom jegyeket az osztályban tanító pedagógusok, a gyakorlati munkahely oktató véleményének meghallgatásával az osztályfőnök állapítja meg.
- A szaktárgyi érdemjegyeket a tantárgyat tanító szaktanár állapítja meg.
- A szakmai gyakorlatok és a csoportos foglalkozások érdemjegyeit a szakoktatók a szaktanárokkal együttesen állapítják meg.
- A gyakorlati munkahelyről a tanuló munkanaplójában hozza a havi érdemjegyet.
- A szaktanár az általa adott osztályzatot 1 héten belül beírja a naplóba, de az általa adott osztályzatot az adott tanórán köteles közölni a tanulóval. Az adott érdemjegyeket szóban a tanuló számára indokolja, a feleletet értékeli.
- A tanulók érdemjegyeiket az ellenőrzőbe folyamatosan írják. Az osztályfőnök félévente kétszer egyeztet a napló és az ellenőrző jegyeit.
- A dolgozatok eredményét, esetleges eredménytelenségét személyre szólóan és az osztály teljesítményét is mérlegelve ismertetjük. Az egyéni és típushibákról is szólunk.
- A dolgozatokat ki kell adni a javítás után, hogy láthassa a tanuló és a szülő is.
- A témazáró dolgozatokat a naplókban egységesen jelöljük, hogy a szülők és az osztályfőnök számára is útbaigazító lehessen.
- Ha a tanuló bukásra áll, azt a szülőnek időben - 1 hónappal - az év vége előtt írásban tudomására kell hozni.
- Félévkor és év végén az érdemjegyek megbeszélésekor a szaktanár áttekinti a féléves vagy éves időszak tanulói teljesítményét.
- Osztályozó konferenciát minden félévben tartunk.
- A félévi és év végi eredményekről a szülő és a tanuló is tájékoztatást kap (félévkor az ellenőrző könyvben, évvégén bizonyítvány formájában).
- Az osztályozás, érdemjegyek meghatározása nem lehet fegyelmi eszköz.

A vitás esetekről az 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 54.§-nak 6. bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.”

Az érdemjegyek

A tanuló minden a szaktárgyból való megnyilvánulása osztályozható. A tantárgyak osztályzásra a tantervi követelmények, valamint a tanulók gyakorlati és elméleti eredményeinek egybevetése alapján a következő osztályzatokat lehet adni:

Jeles (5) érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz,
- a tananyagot ismeri, érti, tudja és alkalmazza,
- a tantárgy szaknyelvén is pontosan, szabatosan fogalmaz,
- kiemelkedő teljesítményt nyújt.

Jó (4) érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- a tananyagot érti, tudja,
- a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget.

Közepes (3) érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- ismereteiről hiányosan ad számot,
- kifejezőképessége pontatlan, nehézkes,
- többszöri tanári segítségre szorul.

Elégséges (2) érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- a tantervi követelményekből a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel rendelkezik,
- fogalmakat nem ért, önálló feladatvégzésre nem képes.

Elégtelen (1) érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- a tantárgyi követelmények minimumát sem teljesíti,
- ennek eleget tenni tanári segítséggel sem képes,
- a munkát megtagadja.

Az érdemjegyek javítási lehetősége, pótlása

Minden érdemjegy javítható, illetve a megszerzett mellé egy másik szerezhető. Az elmaradt dolgozatok, beszámolók és egyéb előírt tanulói produktumok pótolhatók. A javítás vagy pótlás minden esetben a tanuló és tanára eseti megegyezésén alapul. Az iskola tanárai saját belátásuk alapján felajánlhatják az érdemjegy javítását tanulóik számára. A lehetőség megadása (pótlás esetén is) nem feltétlenül a teljes csoport számára történik.

A félévi és a tanév végi osztályzatok kialakítása

A tanuló az összes általa tanult tantárgyból félévkor és év végén osztályzatot kap. A félévi osztályzatot az első félévben szerzett érdemjegyek, az év végét az egész évben szerzett érdemjegyek

alapján alakítjuk ki. A félévi osztályzat nem vehető figyelembe érdemjegyként. A javuló vagy romló tendencia figyelembe vehető. Az időszak érdemjegyeit súlyuknak megfelelően érvényesítjük a félévi vagy év végi osztályzatban. Az osztályzatot a félév, illetve év utolsó tanítási óráján a tanulóval tevékenységének szóbeli értékelésével együtt ismertetjük.

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha:

- Az adott évfolyamon valamennyi osztályozott tárgyból legalább elégséges osztályzatot kap.
- A tanév végi elégtelen minősítés a javítóvizsgán javítható (augusztus hónap második fele).
- A tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén osztályozóvizsgára utasítható, ha nem áll rendelkezésre elegendő számú jegy a tanuló értékeléséhez. A nem tanköteles tanuló esetében osztályozóvizsga engedélyezhető. A sikertelen osztályozóvizsga vagy a vizsgaengedély elutasítása esetén a tanuló évfolyamismétlésre kötelezett.
- A szakképző évfolyamokon a továbbhaladás további feltétele az egészségügyi alkalmasság, amit az iskolaorvos állapít meg.

Az iskola helyi képzési programjaiban, az egyes tantárgyaknál határozzuk meg a továbbhaladás feltételeit, azokat a készségeket, képességeket, amelyek elsajátítása a felsőbb évfolyamba lépéshez szükségesek.

Az iskolai beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az iskola által alkalmazott ellenőrzési, értékelési formák

- **Egyéni munka megfigyelése**
A tanuló tanórai egyéni munkájának alapvető ellenőrzési módszere. Megfigyelhetjük a tanuló munkavégzését, kitartását, szorgalmát. Megítélhetjük motiváltságát. Megláthatjuk, hogy melyik tanulónak van szüksége több magyarázatra, melyikük terhelhető további részletekkel. Információkat gyűjthetünk a tanulók önállóságáról.
- **Csoportmunka megfigyelése**
A csoportmunka megfigyelése közben is egyéni értékelést végzünk. A teljesítmény mellett értékelendő az együttműködés és a kommunikációs készség.
- **Házi feladat, gyakorlás**
A tanulók számára napi, heti rendszerességgel adunk írásbeli, szóbeli és gyakorlati házi feladatot. A házi feladat célja, hogy alkalmat adjunk az önálló tanulásra és feladatmegoldásra, az órán tanultak ismétlésére, rögzítésére, begyakorlására. A házi feladat hasznossága a rendszeres ellenőrzésen múlik.
- **Írásbeli felelet**
A dolgozat feladatait lehetőség szerint írásos formában adjuk a tanulóknak (könyv, feladatlap). A dolgozatírás kezdetén meghatározzuk az értékelési rendszert és az időtartamot. A dolgozat megírása után ismertetjük a helyes végeredményeket és a feladatok megoldásait is. A dolgozatot mindig a tanulóétól jól elütő színű tintával javítjuk. A javítás tartalmazza a részpontszámokat, az összes pontszámot, a dolgozatra adott érdemjegyet és a javító tanár kézjegyét. A javításkor használt jegyek egyértelműek, a dolgozatba írt megjegyzések értékelő jellegűek, segítő szándékúak legyenek.

Az írásbeli felelet lehet: röpdolgozat (előzetes bejelentés nélkül), dolgozat (előzetesen bejelentett), témazáró dolgozat (előzetesen bejelentett).

Egy tanítási napon csak egy témazáró dolgozat íratható, dolgozat és röpdolgozat több is, de figyelembe kell venni a tanulók előzetes jelzéseit.

A témazáró dolgozatot hiányzás esetén a tanulónak pótolni kell, de figyelembe kell venni a tananyag pótlására szánt időt.

▪ **Szóbeli felelet**

A felelet nem azonos a tankönyv szövegének szó szerinti elmondásával. Tanulóinktól megköveteljük, hogy tantárgyi ismereteikről önálló szerkesztésű mondatokban, szakkifejezések használatával beszéljenek. A gyakorlati feladatok, példák táblánál történő megoldása közben szóbeli magyarázatokat, indoklásokat adjanak. Megköveteljük a jól hallható, tagolt beszédet. A kiejtésbeli, nyelvhelyességi, stilisztikai hibákat javítjuk. Nem célszerű ezeket a hibákat minden esetben azonnal javítani, mert ez gátolhatja a tanulót gondolatai kifejtésében. A hibák javítása segítő szándékú, a figyelmet felébresztő hatású. A feleletet elhangzása után azonnal szóban értékeljük és osztályozzuk.

▪ **Beszámoló, kiselőadás**

Az előadói készség fejlesztése céljából a tanulónak beszámolási lehetőséget adunk az egyes tantárgyakból. A beszámoló fontos elemei az érthetőség, a világosság, a beszédritmus, a szakszavak használata, a nyelvi formák tudatos használata. A beszámoló címzettje az osztály legyen. A beszámolót tartó diák lépjen az osztálytársak elé, mintegy vállalva a nyilvános megszólalás terhét. A beszámolót elhangzása után azonnal szóban értékeljük és osztályozzuk.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposság, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

Alapelvek

- A tanév elején a szaktanár ismertesse a tanulókkal (szülőikkel) az eredményes tanulás általános és a tantárgy sajátosságaiból adódó módszereit, a használható segédeszközöket (tankönyv, munkafüzet, feladatgyűjtemény, stb.)
- Az otthoni felkészülés alapja a tankönyv és az órai vázlat.
- A házi feladat mennyisége ne haladja meg a tanórán megtanított tananyag mennyiségét.
- A házi feladat igazodjon a tanórához.
- A napi feladatoknak reálisan teljesíthetőnek kell lenni.
- Az ellenőrzés és értékelés (formatív, szummatív) a tanóra szerves része, folyamatosnak kell lennie.
- Az otthoni felkészülés nem csak az írásbeli házi feladat elkészítését jelenti. Esetenként kiselőadásra való felkészülés, a feldolgozandó témához kiegészítések gyűjtése, házi dolgozat, egyénre szóló feladat teljesítése is hozzátartozik. Ezekhez a szaktanárnak meg kell adnia a szükséges szempontokat, szakirodalmat és tanácsokat a végrehajtáshoz.

Az otthoni felkészülés szerepe

- A tanórákon tanult ismeretek megtanulása, azok gyakorlatban való alkalmazása.
- A következő tananyag egység vagy tanóra előkészítése.

- Az összefüggések felismerésének gyakorlása.
- A problémamegoldó készség fejlesztése.
- A önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása.
- Felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszintmérés különböző formáira.
- Az önálló ismeretszerzés és alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál.
- Az adott műveltségterület, tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.

Az otthoni felkészülés formái

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorról, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat (házi dolgozat).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (ajánlott házi feladat).
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.

Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése

- Tanulás-módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon.
- Kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés - elsősorban magyar órákon.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy ajánlott), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.
- A szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A számonkérés különböző formái, melyeket az ellenőrzés-értékelés fejezet tartalmaz.
- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából tudásáról a tanórán kell számot adnia. Egyéb esetben ezt a tanulói teljesítményformát nem osztályozzuk, csak szóban értékeljük.
- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló külön kéri, illetve ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelményszintjének, szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

Az iskola által alkalmazott ellenőrzési, értékelési formák funkciója

▪ Szintfelmérő (diagnosztikai) értékelés

A tanítási folyamat kezdetén alkalmazzuk: az iskolába lépéskor, új témakör elején. Célja a tudásszint felmérése, a követendő tanítási módszer megválasztása, a feladat felmérése. Osztályzattal nem értékeljük, a hiányosságokra hívjuk fel a figyelmet. Formái lehetnek: központi mérések, felvételi feladatok, a szaktanár által összeállított feladatlapok.

▪ Fejlesztő (formatív) értékelés

A tanítási folyamat során végzett értékelés. Célja kettős: egyrészt visszajelzést ad a tanárnak munkájáról, másrészt segíti a tanulót, figyelmeztetve őt arra, hogy mit tud már, és mit kell még megtanulnia, miben kell fejlődnie. Az értékeléskor a szaktanárok a tanulók érdekében kihasználják az önértékelési, pályaaorientálási lehetőségeket.

▪ Lezáró (szummatív) értékelés

Hosszabb tanítási-tanulási időszak végén történő értékelés. Célja annak megállapítása, hogy a tananyagegységet milyen szinten sajátították el a tanulók, ill. hogy eldöntse, hogy megfelel-e a tanuló bizonyos tudáskritériumoknak. Formája elsősorban a nagydolgozat, témazáró dolgozat, szóbeli beszámoló. Speciális formája a vizsga, szintvizsga vagy modulzáró vizsga. Ezek az osztályzatok döntőek a félévi vagy az év végi érdemjegyek megállapításában, esetlegesen a továbbhaladás feltételét is korlátozhatja (pl.: szintvizsga).

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az osztályfőnök az általa összegyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára. A minősítéseket az osztályfőnök megvitatja az osztályközösséggel, a minősítések kialakításában támaszkodik az osztályban tanító tanárok és az osztály véleményére. A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján az osztályozó konferencián alakul ki.

A minősítés fejezze ki:

- a közösséghez és annak tagjaihoz való viszonyt,
- a munkához való viszonyt,
- a felelősségérzetet,
- az önállóságot,
- a közösségért végzett munkát.

A magatartás értékelése, minősítése

A tanuló magatartását félévkor és tanév végén a példás, jó, változó, rossz osztályzatok valamelyikével minősítjük.

A magatartásból kapott osztályzat azt mutatja meg a tanulónak és a szülőnek, illetve gondviselőnek, hogy a tanuló mennyiben tesz eleget az iskola pedagógiai elvárásainak, a pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzéseinek. Befolyásoló tényezők lehetnek:

- a tanuló hiányzásainak, késéseinek száma,
- az igazolásokra vonatkozó rendelkezések betartása,
- a tanulók jutalmazása elveinek és formáinak figyelembe vétele,
- a fegyelmező intézkedések elveinek és formáinak figyelembe vétele.

Példás (5)

- A tanulmányi kötelezettségének képességei szerint eleget tesz, az iskola házirendjének és egyéb szabályzatainak rendelkezéseit, előírásait következetesen megtartja.
- Viselkedése példaértékű, fegyelmezett, kulturált, segítőkész.
- Diáktársai, szülei, tanárai, az iskola felnőtt dolgozói iránt tiszteletet tanúsít.
- Tevékenyen részt vállal a közösségi feladatok végrehajtásában, vagy számottevő tanulmányi, kulturális, illetve sporteredménnyel gazdagítja az iskola hírnevét.
- Nincs írásbeli figyelmeztetése, intője a tanév során.

Jó (4)

- A fenti követelményeknek kisebb hiányosságok, illetve kifogások mellett felel meg.
- Nincs egynél több osztályfőnöki figyelmeztetése.
- Nincs osztályfőnöki figyelmeztetésnél magasabb fokú büntetése.

Változó (3)

- Viselkedése ellen több panasz merül fel, a tanórán és azon kívül.
- Gyakran fegyelmezetlen, tiszteletlen tanáraival, az iskola dolgozóival szemben.
- Tanulmányi kötelezettségét többször elmulasztja.

Rossz (2)

- Viselkedése miatt gyakori vagy súlyos kifogás merült fel, gromba, agresszív tanáraival, társaival.
- Igazgatói megrovása vagy tantestületi büntetése van.
- Hátráltatja a közösség fejlődését, a közvagyonot szándékosan rongálja.

A szorgalom értékelése, minősítése

A szorgalom minősítése az egyéni képességeket is mérlegelve fejezi ki a tanulmányi munkához való viszonyt, a kötelességtudatot, a rendszerességet, a pontosságot. A szorgalmat félévkor és tanév végén a példás, jó, változó, hanyag érdemjegyekkel minősítjük.

Példás (5)

- Aki erejéhez, képességeihez mértén pontosan, alaposan, törekvően, kötelességtudattal és egyenletes színvonalon végzi a munkáját.

Jó (4)

- Akinek munkáját kisebb lazaságok egyenetlenségek ellenére általában a kötelességtudat, rendszeresség jellemzi.

Változó (3)

- Akinek a tanórákra való felkészülése rendszertelen, tanulmányi munkája hullámzó.
- Aki képességei alatt teljesít, vagy aki valamelyik tantárgyból elégtelen minősítést kap.

Hanyag (2)

- Aki kötelezettségeinek következetesen nem tesz eleget, érdektelenség, közöny jellemzi, vagy egynél több tárgyból elégtelen minősítést kap.

10. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk:

- az idegen nyelvet,
- az iskolai csoportos gyakorlatot.

A csoportbontás létszámarányosan, névsor szerint történik. Ez alól kivételt képez az iskolai csoportos gyakorlat, ahol elsődleges szempontként a tanuló lakhelyét vesszük figyelembe, mivel a délutáni tanórák kora estig tartanak.

Az intézményben rendszeres tanórán kívüli foglalkozás nincs, de szülői vagy tanulói érdeklődésre, igényre, kezdeményezésre való tekintettel az iskola megszervezi azt. A tevékenységek teljes körét és az adott tanévre érvényes időbeosztását, az igények felmérését követően, az igazgató és helyettese, a szervező tanárok bevonásával, alakítják ki.

Ilyen tanórán kívüli foglalkozások lehetnek:

- szakkör,
- diákkör,
- korrepetálás,
- versenyekre való felkészítés,
- iskolai közösség által kezdeményezett rendezvény.

Az intézményben minden tanuló számára kötelező tanórán kívüli foglalkozások a következők:

- sportnap/tömegsport,
- iskolai rendezvények.

Az iskola tanulói iskolán kívüli szervezetek, egyesületek munkájában is rendszeresen részt vehetnek, de munkájukhoz az iskolától kedvezményt csak akkor kaphatnak, ha tagságukat előzetesen bejelentették osztályfőnöküknek.

11. A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉGI KULTÚRA MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

A nemzetiségi kultúra megismerése több tantárgyba is beépül.

A közismereti tantárgyak esetében megjelenik:

- a történelem és társadalomismeret,
- művészeti ismeret,
- az osztályfőnöki óra,
- az idegen nyelv tantárgyak tananyagtartalmában.

A szakmai elmélet tantárgyak esetében megjelenik:

- az osztályfőnöki óra,
- az idegen nyelv,
- a szakirányos tantárgyak tananyagtartalmában.

Ezen kívül a tananyaghoz kapcsolódó előadók meghívásával, külső helyszínek meglátogatásával (pl.: múzeumok, kiállítások, rendezvények) is biztosítjuk a nemzetiségi kultúra megismerését.

12. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A mérést évi gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a NETFIT rendszer alkalmazásával.

A NETFIT fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz az alábbiak szerint:

Testösszetétel és tápláltsági profil

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil

Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

Az általános fizikai teherbíró képesség mérésének fő célja

- Az általános fizikai teherbíró képesség egységes mérése, értékelése, minősítése.
- Képesség szerinti differenciált terhelés, felzárkóztató program biztosítása az egészséges létezéshez szükséges fizikai fitness szint elérése, megtartása érdekében.
- A rendszeres testedzés egészségmegtartó, egészségjavító szerepének tudatosítása.
- A kondicionális képességek mért adatai ismeretében az iskolaorvosok és védőnők felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról.

A testnevelő tanár által végzendő feladatok

- Teljesítménymérés.
- A mért eredmények pontozása.
- A pontértékek alapján történő értékelés, minősítés.
- Kondicionális képességek hiányosságainak feltárása.
- Képesség szerinti differenciált terheléssel a hiányosságok megszüntetése.
- A tanulók aktív közreműködésével:
 - a rendszeres testedzés hatásának elemzése,
 - az elért változás értékelése,
 - a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés,
 - önértékelés, akarat fejlesztése.

13. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az egészségnevelési elvek

Nevelésünkben különös hangsúlyt kap, hogy az iskola kialakítsa az igényt a tanulóknál az egészséges életmód iránt. Tudatosítanunk kell, hogy az egészség érték, annak megóvása minden ember elemi érdeke és legfőbb feladata. Célunk tanulóink pozitív gondolkodásának fejlesztése, szemléletének alakítása annak érdekében, hogy egészséges felnőttként feleljenek meg az élet kihívásainak.

Egészségnevelési feladatok

Személyi higiénére nevelés

- általános testápolás,
- egészséges öltözködés,
- fogápolás,
- serdülőkori higiéne problémák.

A környezet higiénére nevelés

- a közvetlen tanulói környezet, az iskola higiénéje,
- a lakás, a lakókörnyezet higiénéje,
- a város higiénéje.

Egészséges táplálkozásra nevelés

- A táplálkozás-élettani optimumra törekvés ösztönzése.
- A korszerű táplálkozástechnika megismertetése.
- A táplálkozás napi és évszakos ritmusának tudatosítása.
- Megfelelő étkezési szokások kialakítására nevelés: az étkezések higiéniája, az étkezések esztétikája, az étkezések társas jellege.
- Különböző csoportok eltérő táplálkozási sajátosságainak megismertetése.

Egészséges mozgásfejlődés biztosítása

- A rendszeres testmozgás, testedzés iránti igény felkeltése.
- A sportolás szükségletté tétele.
- A mozgás esztétikumának, örömszerző funkcióinak felismertetése.
- Erőnlét, terheléstűrés, fittség, állóképesség egyéni fejlesztése.

Balesetmegelőzésre, betegségek elkerülésére, az egészség megóvására nevelés

- Felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elkerülésére: az iskolában, a háztartásban, a közlekedésben.
- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés.
- A szűrővizsgálatok, a prevenció jelentőségének megismertetése.

Mentálhigiéne, krízisprevenció

- A lelki egészség megóvására nevelés.
- A perszonalizációs és szocializációs folyamatok segítése.
- A problémamegoldó, konfliktuskezelő, konfrontációtűrő-képesség fejlesztése.
- A pozitív jövőkép kialakulásának támogatása.

Függőséghez vezető szokások megelőzésére nevelés

- A függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismertetése.
- Az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés.

Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés

- Folyamatos, reális önismeretre nevelés.
- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése.
- Elfogadó, toleráns magatartásra nevelés.
- Felelős, örömteli párkapcsolatok kialakítására nevelés.

Családi életre, társsá, szülővé nevelés

- A nemi szerepvállalásra való felkészítés.
- Családtervezésre, gyermekgondozásra, gyermeknevelésre való felkészítés.
- A család harmonikus életvitelének megtervezésére, megszervezésére való felkészítés.
- A családi szerepek megélésére való nevelés.
- Harmonikus életvitel megteremtésének képességére való nevelés.

Az egészségnevelés szinterei

Tanórák

- **Testnevelésórákon:** évente mérjük a tanulók fizikai állapotát, felkészültségét és teljesítményét. A mérések eredményeit a testnevelőkön kívül megismerik az osztályfőnökök, valamint az iskolai védőnő is.
- **Osztályfőnöki órákon:** egészségnevelési témát dolgozunk fel osztályonként, ennek során kiemelt fontosságú a testi egészség mellett a lelki egészség is.

A testi egészségre neveléshez kapcsolódó kiemelt témakörök:

- az egészséges táplálkozás,
- a dohányzás,
- az alkohol és a drog,
- a rákprevenció,
- a szexualitás és az AIDS.

A lelki egészségre nevelést a helyi tanterv szerint elsősorban az osztályfőnöki, ill. a kompetenciafejlesztés órák szolgálják. Ezen a területen kiemelt témakörök:

- a konfliktuskezelés,
- az önismeret,
- a stresszkezelés,
- a döntéshozás, pozitív döntéshozás.

- **Természetismeret órákon:** a tantárgy emberismeret anyagrésze kapcsolódik az osztályfőnöki órák témáihoz.

Tanórán kívül

- A testi egészségre nevelés érdekében évente több alkalommal szervezünk sport-, ill. szabadidőnapot, valamint egészségvédő napot.
- Támogatjuk és elősegítjük a sportegyesületekben végzett munkájukat.
- Osztálykirándulások alkalmával az egészséges életre nevelés kiemelt hangsúllyal szerepel.
- A lelki egészségre nevelés érdekében nem hiányozhatnak a kulturális programok (pl.: színházlátogatások, kiállítások) sem.

Az egészségügyi felügyelet és ellátások rendje

A tanulók rendszeres egészségügyi felügyelete és ellátása érdekében az iskola fenntartója megállapodást köt iskolaorvosi teendőik ellátására.

Az iskolaorvos és az iskolai védőnő munkáját a megállapodásnak megfelelően végzi, a tanulók egészségügyi ellátását az orvos és a védőnő az igazgatóval egyeztetett rend szerint folytatja.

Az iskolaorvossal, iskolai védőnővel egyeztetett időpontokban kerül sor a szükséges szűrővizsgálatokra, először beiratkozáskor, majd a tanév során osztályonként egy-egy alkalommal.

Az osztályfőnökök tanévenként egy alkalommal fogászati rendelésre kísérik tanítványaikat.

Az egészségnevelésben résztvevők

- a vezetők,
- az osztályfőnökök,
- a tanárok, szaktanárok,
- a tanulók,
- a szülők,
- az iskola adminisztratív és technikai dolgozói,
- az iskolabüfét üzemeltetők,
- az iskolaorvos, a védőnő, iskolafogorvos
- külső meghívott szakemberek, előadók,
- szakintézmények.

A környezeti nevelési elvek

A környezeti nevelés kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését. A pedagógiai gyakorlat kiterjed:

- a testi-lelki egészségnevelésre,
- a társas készségek fejlesztésére,
- a mentálhigiénés nevelésre is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződnie kell a környezettudományi és társadalomtudományi ismereteknek, valamint felértékelődik a tantárgyak közötti integráció, a különböző tantárgyak ismeretkészletét összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai törekvés.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak.

Fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban, a tanítási órákon kívül is érvényesüljön a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája (pl.: hulladék újrahasznosítás, energiatakarékosság stb.). Az iskolai környezeti nevelésnek megvannak az iskolán kívüli formái is, teret nyújthatnak közművelődési intézmények, múzeumok, növény- és állatkertek, vadasparkok, nemzeti parkok stb. számára is.

A környezeti nevelés céljai

- Szem előtt tartva, hogy az egészséges ember egészséges környezetre vágyik, nevelőmunkánk szerves részének tekintjük a környezeti kultúrára, a környezetvédelemre nevelést.
- Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére; a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére; a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására.
- A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.
- Kiemelt célunk a környezettudatos állampolgárrá nevelés, aminek érdekében képessé kell tenni a diákokat: a környezetvédelem szükségességének felismerésére; illetve annak a ténynek a jobb megértésére, hogy az emberiség jóléte a környezet állapotának és a természet megújuló képességének függvénye.
- Ki kell alakítani a tanulóknál: a környezettudatos magatartást és életvitelt, a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt.

A célok eléréséhez a következő készségek kialakítása és fejlesztése szükséges:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodásmód,
- ökológiai szemlélet,
- kreativitás,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás.

A környezeti nevelés feladatai

- Tudatosuljon a tanulóknál az egyén és a társadalom felelőssége az egészséges környezet megvalósításában.
- A harmonikus környezet szépségének, a természet kimeríthetetlen esztétikumának befogadására és élvezetére is érzékennyé kell tennünk a tanulókat.
- Legyenek tisztában a levegő, a víz, a talaj szennyező anyagaival, ezek káros hatásaival. Elkülönítve gyűjtsék a veszélyes hulladékot.
- Legyenek tisztában a zajártalommal, annak megelőzésével.
- Érezzék fontosságát a nemzeti parkok jelentőségének, védelmének.
- Legyenek tisztában az állat- és növényvédelem fontosságával.
- Kiránduláskor környezetbarátként viselkedjenek.

Fejlesztési követelmények

A tanulót jellemezze a nyitottság, mutasson érdeklődést a környezet élő és élettelen világa iránt. Ismerje fel a környezeti problémákat lokális és globális szinten. Próbáljon megoldási javaslatokat tenni. Környezetében végzett megfigyelései, vizsgálatai alapján törekedjen tapasztalatok megszerzésére. Legyen képes az így szerzett tudását és az ismeretszerzés folyamatában fejlődő készségeit, képességeit alkalmazni:

- értékelje a természet szépségeit,
- vegye észre az élő és élettelen világ legjellemzőbb összefüggéseit,
- legyen képes a környezetében lévő élőlények, jelenségek és folyamatok megfigyelésére,
- törekedjen a megfigyelések, vizsgálatok tapasztalatainak értelmezésére, ismerje fel az egyszerű összefüggéseket,
- legyen képes tanári segítséggel következtetéseket levonni, ítéleteket alkotni,
- tudja elmondani megfigyeléseit, vizsgálódásainak eredményeit kiselőadás formájában,

- igényelje az egészséges környezetet,
- ismerje fel környezetében a környezetszennyezést, mint veszélyforrást,
- törekedjen a megelőzésre és a veszély elhárítására,
- erősödjék egyéni felelősségvállalása a jelen és a jövőbeni környezet iránt (fenntartható fejlődés),
- óvja a természetet és embertársait,
- ha lehetősége van választani, döntenii (vásárláskor, utazáskor), akkor a környezetkímélő terméket, technológiát részesítse előnyben.

A környezeti nevelés színterei

Tanórák

- A természettudományos tantárgyak jellegéből adódóan – a tanterveknek megfelelően valósul meg a környezeti nevelés.
- Az osztályfőnöki órákon a társadalomismeret, a szakmai elmélet tantárgyak tanterveiben szerepel a környezetvédelem, fogyasztóvédelem.
- A tanórákon – a tananyaghoz kapcsolódóan – a tanulók előzetes gyűjtőmunkát végezhetnek; kiselőadást tarthatnak; kiadványokat kereshetnek könyvtárban; tájékozódhatnak az interneten.
- A tantermek rendben tartását, óvását megköveteljük tanulóinktól, hiszen az ápolt, rendezett környezet segíti a lelki harmónia elérését, a fegyelmezett személyiség kialakítását. A kulturált környezet érdekében hozzájárulnak a tantermek igényes díszítéséhez, zöld növényeket hoznak az iskolába, s ápolják azokat.

Tanórán kívül

- A tanulók minden évben szakmájukhoz kapcsolódó kiállításokon vesznek részt (pl.: HOVENTA), ahol a korszerű, energiatakarékos, környezetkímélő technológiákkal is megismerkedhetnek.
- A szabadidős tevékenységek (pl.: kirándulások, sportnap) célja, hogy tanulóink minél többet legyenek friss levegőn, zöld környezetben, óvják természeti kincseinket.
- Szorgalmazzuk a környezetvédelemmel kapcsolatos versenyeken, pályázatokon (pl.: Föld napja, Madarak és fák napja) való részvételt.

Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés

A fiatalok osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Az osztályfőnök személyisége, és elhivatottsága döntő súllyal alakítja a tanulóknál kialakuló, formálódó valóságképet. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. A tanulók számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja igényessége, értékrendje.

A környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása. Az általános tájékozottsága, problémafelismerő és -feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes, gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, például a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti az iskolában. Ilyenek a táplálkozási szokások, az iskolai büfé kínálata, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciókban való közös részvétel is kiegészítheti és összefűzheti az egyes szaktárgyakat.

A környezeti nevelés módszerei

A környezeti nevelés természetéből fakad, hogy a tanórán és a tanórán kívül is a hagyományos tanítási módszereken (pl.: frontális-, csoportmunka, kiselőadás) kívül más egyéb módszereket (pl.: aktív- és interaktív-, kooperatív módszerek, játékok, művészi kifejezés) is alkalmaznunk kell.

14. A TANULÓ ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az intézményi esélyegyenlőség általános célja a halmozottan hátrányos helyzetű, köztük a roma tanulók befogadó oktatási környezetben történő nevelésének, oktatásának támogatása, minőségi oktatáshoz történő hozzáférésük és iskolai sikerességük javítása, a diszkrimináció visszaszorítása.

Az iskola célja, hogy érvényesüljön:

- a szegregációmentesség,
- a diszkriminációmentesség,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása,
- a minőségi oktatáshoz való hozzáférés biztosítása,
- az integráció biztosítása.

A fentiekén túl célunk az esélyteremtés, a támogatás nyújtása a hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- a beiratkozásnál, felvételinél,
- tanításban, ismeretkövetítésben,
- a tanulók egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaeorientációban,
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosításában, igénybevételében,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférésben,
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Feladataink az esélyegyenlőség előmozdítása és megerősítése érdekében:

- az oktatás színvonalának emelése,
- belső értékelési rendszer megerősítése,
- a pedagógiai módszertan fejlesztése,
- kompetenciafejlesztés,
- komplex felkészítő program a HHH-tanulók iskolai sikerességének javítása érdekében,
- egyéni fejlesztések, csoportos foglalkozások beindítása az iskolában és a kollégiumban egyaránt,
- tanulók mentorálása,
- jelzőrendszer működtetése a problémák gyors felismerése és kezelése érdekében,
- tájékoztatás, kommunikáció,
- a HHH-tanulók megismertetése a számukra biztosított továbbtanulási lehetőségekkel, támogatásokkal,
- szülői tájékoztató program végrehajtása, továbbtanulás, kollégiumi részvétel, stb., fontosságáról; a kommunikáció és együttműködés hatékonyságának növelése a szülőkkel és segítő szolgáltatásokkal, társadalmi partnerekkel,
- pályaeorientáció hangsúlyosabbá tétele az osztályfőnöki órák tananyagában,
- prevenciós programok megvalósítása,
- önismereti csoport működtetése szociális munkás, védőnő segítségével,
- pályázati lehetőségek kihasználása,
- pedagógus továbbképzéseken való részvétel.

Szükséges annak pontos megjelölése is, hogy a kötelezettségek teljesítéséért ki/kik felelősek, kinek milyen feladata van.

Az **intézmény vezetője** felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen az intézményi esélyegyenlőséggel kapcsolatos feladatok megismerése. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a feladatok végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.

Az **intézmény vezetője/helyettese** felelős az esélyegyenlőségi intézkedések megvalósításának koordinálásáért, annak nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.

A **nevelőtestület** minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje az esélyegyenlőségre vonatkozó intézményi célokat és feladatokat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje az intézmény esélyegyenlőségi céljait és feladatait és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

15. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK

A tanulói közösségek vagy az egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi vagy egyéb irányú munkájában elért jó eredmények jutalmazása fontos pedagógiai eszköz.

A jutalmazásban részesíthetők köre

Csoportos jutalomban részesíthető:

- osztály, diákkör, sportkör, vetélkedő győztes csapata stb.

Egyéni jutalmazásban részesíthető:

minden tanuló, ha arra érdemessé válik a következő alapelvek szerint:

- kiemelkedő teljesítményt nyújt egy-egy tantárgyból,
- kiemelkedő teljesítményt nyújt minden (de lehetőleg több) tantárgyból,
- kiemelkedő teljesítményt végez szakmai gyakorlaton,
- példamutató a magatartása és/vagy szorgalma,
- kiemelkedő közösségi munkát végez,
- bármilyen jellegű versenyen elismerést szerez,
- egyéb fel nem sorolt indok alapján, ha azt a nevelőtestület, osztályfőnök, szaktanár, vezetőség érdemesnek tartja.

A jutalmazásra javaslatot tehet

- a nevelőtestület bármelyik tagja, munkaközösség, igazgatóság,
- vetélkedőket szervező közösség vagy egyén,
- az osztályközösség,
- együttműködő intézmény, gazdálkodó szerv,
- helyi és országos hatáskörű állami és társadalmi szervek.

A jutalmazás jóváhagyása

Szóbeli és írásbeli dicséret

Jóváhagyást nem igényel:

- szaktanári-,
- osztályfőnöki dicséret,

Jóváhagyást igényel:

- igazgatói- (beadott javaslat alapján a vezetőség jóváhagyása),
- nevelőtestületi dicséret (a nevelőtestület jóváhagyása).

Tárgy- és pénzjutalom

- a kiírás vagy meghirdetés szerint,
- a hagyományok és anyagi lehetőségek szerint,
- a nagyobb tárgy- és pénzjutalom esetében az érintett tanári közösség véleményének, a javaslatot tevő szervnek (pl.: állami, kamarai jutalmazás) a bevonásával.

A jutalmazás formái

Szóbeli és írásbeli dicséret

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,

- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Tárgyjutalom

- könyv,
- serleg, emléktárgy,
- egyéb tárgyjutalmak.

Pénzjutalom

- pályázatok díjazása,
- kirándulások, színház-, filmelőadás megtekintése esetén csoportos jutalmazás, hozzájárulás,
- különféle versenyek helyezettjeinek díjazása,
- külföldi utazáshoz hozzájárulás.

Kitüntetés

- emlékérem,
- oklevél,
- egyéb kitüntetés.

Jutalmazási alkalmak

- iskolai ünnepélyek, rendezvények,
- félévi, tanév végi bizonyítvány osztása,
- versenyek, vetélkedők lezárásakor,
- szóbeli és írásbeli dicséret a tanév során folyamatosan.

Az írásbeli jutalmazás adminisztrációja

Az egyéni írásbeli dicséreteket (szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói) az ellenőrző könyvben, a tantestületi dicséreteket félévkor az ellenőrző könyvben, tanév végén a törzslapban és a bizonyítványban rögzíteni kell.

Különleges esetek

Abban a rendkívüli esetben, ha valamely szempontból jutalmazásra, dicséretre érdemesült tanuló, az adott szorgalmi időszakban súlyos magatartási, fegyelmi vagy egyéb vétséget is elkövetett, a pedagógiai szituáció alapján kell mérlegelni a jutalmazás tényét. Vagyis az egyébként vétséget is elkövető tanuló sem zárható ki a jutalmazásból, ha mellette a fenti alapelvek szerint érdemessé vált a jutalmazásra.

SZAKMAI PROGRAM

8. AZ ISKOLA KÉPZÉSI RENDSZERE

Intézményünk alapvető célja és feladata az eredményes tanítás, képzés mellett az, hogy a hozzánk beiratkozott fiatalok és felnőttek sikerrel vegyék az akadályokat, kihasználják a kínált lehetőségeket, megszerezzék a kívánt végzettséget, szakmákat.

Az átalakuló modern gazdaság egyre inkább kitágítja az egyes szakmák határait, illetve a gazdasági átalakulás elmosza a szakmák közti határvonalat. A határvonalak eltűnése több olyan ismeretet, készséget és képességet követel meg a munkavállalóktól, amely nem kapcsolódik konkrétan egy szakmához, vagy akár szakmaterülethez.

A vállalkozások, mint munkaadók többek közt elvárják:

- a szakmai ismeret napra készségét,
- a szakma továbbfejlesztését,
- a szakmák szélesítését,
- további szakmák elsajátítását,
- kommunikációs készséget,
- csoportban és emberekkel való együttműködési készséget,
- megfelelő informatikai és idegen nyelvi tudást.

A fentiek ismeretében igyekszünk minél szélesebb képzési kínálattal előállni. A sokrétűség nemcsak a szakmák sokféleségére vonatkozik, hanem a különböző életkoroknak megfelelő képzési formákra is.

Iskolarendszerű képzések

- **Szakközépiskola, szakiskola**

- **OKJ-s szakképzés**

A szakképzés megteremti a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedés, a szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét. Alapvető célunk, hogy a tanulók sikeres szakmai vizsgát tegyenek, tudásuk, képességeik és készségeik megfeleljenek a munkavállalók által támasztott követelményeknek. A szakképző évfolyamokra az OKJ-ben meghatározott előképzettségekkel, feltételekkel (megfelelő iskolai végzettség – 8. vagy 10. osztályos végzettségre épülő szakmákat indítunk, és általában egészségügyi alkalmasság) kerülhet a jelentkező. Az oktatás nappali képzésben folyik.

- **Szakgimnázium (érettségire épülő szakképzések)**

- **OKJ-s szakképzés**

Lehetőséget biztosítunk azon fiatal felnőttek szakmához való jutásához, akik az érettségi után nem nyertek felvételt felsőfokú intézménybe, esetleg nem is akartak továbbtanulni, ugyanakkor nem áll szándékukban még munkába állni, vagy egyszerűen pályát tévesztettek középiskolai tanulmányaik során.

- **Gimnázium/Szakiskolát végzettek szakközépfiskolája**

Az érettségire felkészítő képzéseink esti formáját választhatják azok a jelentkezők, akik életkoruk miatt már kiszorultak a nappali képzésből, munkavállalók vagy munkanélküliek. Az élethosszig tartó tanulás, a munkaerőpiaci igények és az egyre több szakma érettségihez kötött mivolta hívta életre ezt a képzési formát.

Iskolarendszeren kívüli képzések (felnőttképzés)

A felnőttképzés célja és feladat egyrészt a munkanélküliek szakmához juttatásának segítése, illetve szakmai átképzése, másrészt a munkaviszonyban álló felnőttek továbbképzése, átképzése, amely

munkáltatói igények alapján szerveződik.

Intézményünk a munkaerőpiaci és a munkáltatói igényeknek megfelelően számos területen és szakmacsoportban indít tanfolyami képzéseket.

Az alapító okirat szerinti indítható szakmák jegyzéke

OKJ száma	Szakképesítés/ágazat neve	Képzési idő (év)	Ágazat száma	Szakmacsoport	Szakmacsoport/ágazat	Megjegyzés
SZAKGIMNÁZIUMI KÉPZÉSEK (székhelyen és 1. sz. telephelyen)						
	Közművelődés	4+1	XXXIX.	-	Közművelődés	
	Közlekedés, szállítmányozás és logisztika	4+1	XL.	-	Közlekedés, szállítmányozás és logisztika	
	Ügyvitel	4+1	XXV.	-	Ügyvitel	
	Kereskedelem	4+1	XXVI.	-	Kereskedelem	
	Vendéglátóipar	4+1	XXVII.	-	Vendéglátóipar	
	Turisztika	4+1	XXVIII.	-	Turisztika	
54 345 02	Közművelődési és közönségkapcsolati szakember	2, 4+1	XXXIX.	4	Közművelődés/Közművelődés	
54 346 03	Irodai titkár	2, 4+1	XXV.	16	Ügyvitel/Ügyvitel	
54 341 01	Kereskedő	2, 4+1	XXVI.	17	Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció/Kereskedelem	
54 841 11	Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	2, 4+1	XL.	17	Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció/ Közlekedés, szállítmányozás és logisztika	
54 812 01	Idengevezető	2, 4+1	XXVIII.	18	Vendéglátás-turisztika/Turisztika	
54 812 03	Turisztikai szervező, értékesítő	2, 4+1	XXVIII.	18	Vendéglátás-turisztika/Turisztika	
54 811 01	Vendéglátásszervező	2, 4+1	XXVII.	18	Vendéglátás-turisztika/Vendéglátóipar	
SZAKKÖZÉPISKOLAI KÉPZÉSEK (székhelyen és 1. sz., 2. sz. telephelyeken)						
35 841 01	Autóbuszvezető	0,5	XL.	13	Közlekedés/Közlekedés, szállítmányozás és logisztika	
35 841 02	Tehergépkocsi-vezető	0,5	XL.	13	Közlekedés/Közlekedés, szállítmányozás és logisztika	
34 341 01	Eladó	3	XXVI.	17	Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció/Kereskedelem	
35 215 02	Virágdekoratőr	3	XXVI.	20	Mezőgazdaság/Kereskedelem	
34 215 04	Virágkötő és virágkereskedő	3	XXVI.	20	Mezőgazdaság/Kereskedelem	
34 811 05	Fogadós	3	XXVII.	18	Vendéglátás-turisztika/Vendéglátóipar	
34 811 03	Pincér	3	XXVII.	18	Vendéglátás-turisztika/Vendéglátóipar	
34 811 04	Szakács	3	XXVII.	18	Vendéglátás-turisztika/Vendéglátóipar	
35 811 02	Vendéglátó-üzletvezető	1	XXVII.	18	Vendéglátás-turisztika/Vendéglátóipar	

SZAKISKOLAI KÉPZÉSEK (székhelyen és 1. sz. telephelyen)						
21 543 01	Asztalosipari szerelő (Asztalos) st	1+2	XVIII.	11	Faipar/Faipar	SNI szakmai tantervei adaptációk
21 543 02	Faipari gépkezelő (Asztalos) st	1+2	XVIII.	11	Faipar/Faipar	
31 543 01	Famegmunkáló (Asztalos) st	1+2	XVIII.	11	Faipar/Faipar	
21 851 01	Hulladékgyűjtő és -szállító (Hulladékfelvásárló és -telepkezelő) st	1+2	XXIII.	14	Környezetvédelem /Környezetvédelem	
21 851 02	Hulladékválogató és -feldolgozó (Hulladékfelvásárló és -telepkezelő) st	1+2	XXIII.	14	Környezetvédelem /Környezetvédelem	
31 341 01	Élelmiszer-, vegyiáru és gyógynövény eladó (Eladó) st	1+2	XXVI.	17	Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció/Kereskedelem	
31 811 02	Gyorséttermi ételadó (Vendéglátó eladó) st	1+2	XXVII.	18	Vendéglátás-turisztika/Vendéglátóipar	
21 811 01	Konyhai kisegítő (Szakács) st	1+2	XXVII.	18	Vendéglátás-turisztika/Vendéglátóipar	
21 623 01	Erdőművelő (Erdészeti szakmunkás) st	1+2	XXXII.	20	Mezőgazdaság/Erdészet és vadgazdálkodás	
31 621 02	Aranykalászos gazda (Gazda) st	1+2	XXXIII.	20	Mezőgazdaság/Mezőgazdaság	
31 621 01	Állatgondozó (Gazda) st	1+2	XXXIII.	20	Mezőgazdaság/Mezőgazdaság	
21 814 01	Családellátó (Mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó) st	1+2	XXXIII.	20	Mezőgazdaság/Mezőgazdaság	
31 811 01	Falusi vendéglátó (Mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó) st	1+2	XXXIII.	20	Mezőgazdaság/Mezőgazdaság	
21 621 02	Mezőgazdasági munkás (Gazda) st	1+2	XXXIII.	20	Mezőgazdaság/Mezőgazdaság	
21 622 01	Kerti munkás (Kertész) st	1+2	XXXIV.	20	Mezőgazdaság/Kertészet és parképítés	
21 622 02	Parkgondozó (Parképítő- és fenntartó technikus) st	1+2	XXXIV.	20	Mezőgazdaság/Kertészet és parképítés	
31 215 02	Virágkötő (Virágkötő és virágkereskedő) st	1+2	XXVI.	20	Mezőgazdaság/Kereskedelem	
31 541 01	Bolti hentes (Húsipari termékgyártó) st	1+2	XXXVI.	21	Élelmiszeripar/Élelmiszeripar	
21 215 02	Mézeskalács-készítő (Pék) st	1+2	XXXVI.	21	Élelmiszeripar/Élelmiszeripar	
31 541 12	Zöldség- és gyümölcsfeldolgozó (Élelmiszeripari szakmunkás) st	1+2	XXXVI.	21	Élelmiszeripar/Élelmiszeripar	
34 215 01	Népi kézműves (Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmairány) st	4	V.	4	Művészet, közművelődés, kommunikáció/Képző- és iparművészet	
34 215 01	Népi kézműves (Kosárfonó, fonottbútor készítő szakmairány) st	4	V.	4	Művészet, közművelődés, kommunikáció/Képző- és iparművészet	
34 582 10	Szárazépítő st	4	XVI.	9	Építész/Építőipar	
34 811 04	Szakács st	4	XXVII.	18	Vendéglátás-turisztika/Vendéglátóipar	
34 811 05	Vendéglátó eladó st	4	XXVII.	18	Vendéglátás-turisztika/Vendéglátóipar	
32 853 03	Tisztítás-technológiai szakmunkás st	4	XXVII.	19	Egyéb szolgáltatások/Vendéglátóipar	
34 621 01	Gazda st	4	XXXIII.	20	Mezőgazdaság/Mezőgazdaság	
34 811 02	Mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó st	4	XXXIII.	20	Mezőgazdaság/Mezőgazdaság	

st=tanulásban akadályozott

Az egyes szakmák részletes

- felvételi követelményeit,
- szakmai- és vizsgakövetelményeit,
- előzetes tanulmányok beszámítását,
- tananyagegységeit,
- óraterveit,
- eszközjegyzékét

a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet által kiadott központi programok, szakmai- és vizsgakövetelmények alapján összeállított **helyi képzési programok** tartalmazzák.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai program hatálybalépése és érvényességi ideje

A pedagógiai program 2017. szeptember 1-én lép hatályba, érvényességi ideje visszavonásig szól. A pedagógiai program módosítását a 2017. szeptember 01. napjától bekövetkezett fenntartóváltás miatti adatváltozások tették szükségessé.

A pedagógiai program felülvizsgálatának rendje

Az iskola vezetésének kötelessége rendszeresen értékelést készíteni a program működéséről, azt megvitatni, véleményeztetni a tantestülettel, illetve amennyiben működik, a szülői szervezettel és a diákönkormányzattal, majd az esetleges korrekciós javaslatokkal kiegészítve a fenntartó elé terjeszteni.

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület is folyamatosan vizsgálja, minden tanév végén értékeli azok megvalósulását.

A pedagógiai program módosításának lehetséges indokai:

- az oktatás szerkezetének változása,
- új szakmai projektek beindítása,
- egyéb változások,
- az iskola vezetése,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a szakmai munkaközösségek,
- a szülői szervezet, a diákönkormányzat,
- a fenntartó kezdeményezésére.

A pedagógiai program módosítása a nevelőtestület elfogadásával és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A jóváhagyott pedagógiai program végrehajtása az iskola minden dolgozójának kötelessége.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program megtalálható:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola vezetésénél,
- az iskola honlapján.

A pedagógiai program elfogadása

A jelen pedagógiai programot a nevelőtestület a 2017. augusztus 29-én tartott nevelőtestületi értekezletén egyhangúlag elfogadta.

Pécs, 2017. augusztus 29.

Neumann Krisztina
a nevelőtestület képviselőjében

A pedagógiai program jóváhagyása

A jelen pedagógiai programot az **intézményvezető** jóváhagyta.

Pécs, 2017. augusztus 29.

Németh Katalin
intézményvezető

A pedagógiai programmal való egyetértés

A jelen pedagógiai programmal az **iskola fenntartója** egyetért.

Pécs, 2017. augusztus 31.

dr. Forrai Tamás
ügyvezető

MELLÉKLET
